

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЯНГА - САЛСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Центральная, д. 18, с. Янга-Сала,
Арский муниципальный район, 422011

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢАСАЛА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Үзәк урам, 18 йорт, Яңасала авылы,
Арча муниципаль районы, 422011

Тел. (84366) 57-2-10, факс (84366) 57-2-10. E-mail: Yns.Ars@tatar.ru www.arsk.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«17» декабрь 2025 ел

№ 29

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль
районы «Янасала авыл жирлеге» муниципаль
берәмлегендә 2040 елга кадәр су белән тәмин
итү һәм су агызу схемасын раслау турында**

Россия Федерациясенең 2011 елның 7 декабрендәге № 416-ФЗ номерлы «Су белән тәмин итү һәм су бүлеп бирү турында»гы Федераль законына, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 5 сентябрендәге №782 номерлы «Су белән тәмин итү һәм су агызу схемалары турында»гы карарына нигезеләнеп Яңасала авыл жирлеге Башкарма комитеты **КАРАР кабул итә:**

1. «Яңасала авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә 2040 елга кадәр чор өчен су белән тәмин итү һәм су агызу схемасын расларга.
2. Әлеге карар 2026 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматлар рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында һәм мәгълүмат стендларында урнаштырып халыкка житкерергә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үземдә калдырам.

Яңасала авыл жирлеге башлыгы

А.И.Сафин

Расланды:
Татарстан Республикасы Арча муниципаль
районының Яңасала авыл җирлеген
башкарма комитеты тарафыннан
Яңасала авыл җирлеген башлыгы
А.И.Сафин

**2040 ЕЛГА КАДӘР ЧОРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
"ЯҢАСАЛА АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ" МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕН СУ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ ҺӘМ СУ ТҮГҮ
СХЕМАЛАРЫ**

Эчтәлекләр исемлеге

Кереш сүз	4
1 нче бүлек. ГОМУМИ МӘГЪЛУМАТ	6
2 нче бүлек. СУ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ СХЕМАСЫ	9
1 нче бүлек “Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларының техник һәм икътисади торышы	9”
2 нче бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын үстерү юнәлешләре"	17
3 нче бүлек "Кайнар, эчәрлек һәм техник су белән тәэмин итү һәм куллану балансы"	19
4 нче бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү буенча тәкъдимнәр"	27
5 нче бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү чараларының экологик аспектлары"	31
6 нчы бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын төзүгә, реконструкцияләүгә һәм модернизацияләүгә капиталлаштыру күләмен бәяләү"	32
7 нче бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын үстерү өчен индикаторларның планлаштырылган кыйммәтләре"	35
8 нче бүлек “Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларының ачыкланган хужасыз объектлары исемлеге (әгәр ачыкланган булса) һәм аларны эксплуатацияләргә рөхсәт ителгән оешмалар исемлеге”	36
3 нче бүлек. СУ АГЫЗУ СХЕМАСЫ	37
1 нче бүлек "Су чыгару өлкәсендәге хәзерге хәл"	37
2 нче бүлек "Су агызу системасында агып төшүче сулар баланслары"	40
3 нче бүлек "Агып төшүче сулар күләмен фаразлау"	41
4 нче бүлек "Үзәкләштерелгән агынты суларны чыгару системасы корылмаларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү (техник яктан яңадан җиһазландыру) буенча тәкъдимнәр"	42
5 нче бүлек "Үзәкләштерелгән агынты суларны чыгару системасы корылмаларын төзү һәм реконструкцияләүнең экологик аспектлары"	44
6 нчы бүлек "Үзәкләштерелгән калдык суларны чыгару системасы корылмаларын төзүгә, реконструкцияләүгә һәм модернизацияләүгә капитал кертемнәргә ихтияжды бәяләү"	45
7 нче бүлек "Үзәкләштерелгән агынты суларны чыгару системасын үстерү өчен индикаторларның планлаштырылган кыйммәтләре"	46

8 нче бүлек "Үзәкләштерелгән агынты суларны чыгару системасының ачыкланган хужасыз объектлары исемлеге (әгәр ачыкланган булса) һәм аларны эксплуатацияләргә рөхсәт ителгән оешмалар исемлеге"	47
ЙОМГАКЛАР ҺӘМ ТӘКЪДИМНӘР	48
БИБЛИОГРАФИЯ	49

Гаризалар исемлеге

1 нче кушымта – Каенсар авылы өчен су белән тээмин итү челтәре схемасы;

2 нче кушымта – Яңасала авылы өчен су белән тээмин итү челтәре схемасы.

Кереш сүз

Су белән тээмин итү схемасы - документ, энергияне саклау һәм энергия нәтижелелеген арттыру, санитария һәм экологик куркынычсызлык өлкәсендәге хокукый жайга салуны исәпкә алып, су белән тээмин итү системаларының нәтижәле һәм куркынычсыз эшләвен һәм аларны үстерүне нигезләү буенча материалларны үз эченә алган.

Суны эшкәртү - суны эчәр яки техник суы буларак куллануны тээмин итү өчен эшкәртү;

Су белән тээмин итү - үзәкләштерелгән яки үзәкләштерелмәгән салкын су белән тээмин итү системаларын кулланучы абонентларга эчәр яки техник суын су белән чистарту, ташу һәм бирү (салкын су белән тээмин итү) яки үзәкләштерелгән яки үзәкләштерелмәгән кайнар су белән тээмин итү системаларын кулланучы абонентларга кайнар су әзерләү, ташу һәм бирү (кайнар су белән тээмин итү);

Су белән тээмин итү челтәре - суны ташу өчен эшләнгән технологик яктан бәйләнгән инженерлык корылмалары комплексы, жылылык белән тээмин итү максатларында да кулланыла торган инженерлык корылмаларынан тыш;

Технологик су белән тээмин итү зонасы - салкын су белән тээмин итүче оешмага караган су белән тээмин итү челтәренең бер өлеше, аның эчендә кулланучыларга исәпләнгән су куллану күләменә туры китереп бирелгәндә су басымының стандарт кыйммәтләре тээмин ителә;

Технологик агынты суларны чыгару зонасы - агынты суларны чыгаруны гамәлгә ашыручы оешмага караган канализация челтәренең бер өлеше, аның эчендә агынты суларны кабул итү, ташу, эшкәртү һәм чыгару яки агынты суларны турыдан-туры (чистартусыз) су объектына чыгару тээмин ителә;

Операция зонасы - салкын су белән тээмин итү һәм (яки) канализация белән тээмин итүче оешманың оператив җаваплылык зонасы, ул оешманың үзәкләштерелгән су белән тээмин итү һәм (яки) канализация системаларын эшләтү буенча бурычларына (җаваплылыгына) нигезләнеп билгеләнә.

Су белән тээмин итү схемасының төп максатлары һәм бурычлары:

су белән тээмин итү системасын үстерүнең озак вакытлы перспективаларын билгеләү, әйләнә-тирә мохиткә минималь йогынты ясап, иң экономияле ысул белән ышанычлы су белән тээмин итүне тээмин итү, шулай ук су белән тээмин итү системаларын үстерү һәм энергияне саклаучы технологияләргә кергү өчен икътисади стимуллар бирү;

капиталь төзелеш проектын су белән тээмин итү челтәрләренә тоташтыру мөмкинлеген һәм, техник яктан мөмкин булган очракта, мондый тоташтыруны гамәлгә ашырырга тиешле оешманы билгеләү;

норматив таләпләргә туры китереп, су белән тәэмин итү системаларының ышанычлылыгын арттыру;

озак вакытлы перспективада бер кулланучыга су белән тәэмин итү чыгымнарын минимальләштерү;

Жирлек халкын су белән тәэмин итү;

торақ пунктны су белән тәэмин итү өлкәсендә кулланыла торган яңа сәнәгать һәм башка корылмалар төзү;

Соңгы дистә ел эчендә тормыш сыйфатының яхшыруы гамәлдәге корылмаларның жәмәгать инфраструктурасын тиешенчә үстерүне таләп итә.

Су белән тәэмин итү һәм санитария схемасын эшләү өчен нигез булып түбәндәгеләр тора:

- "Су белән тәэмин итү һәм канализация турында" 07.12.2011 елның 416-ФЗ номерлы Федераль закон;

- РФ Хөкүмәтенә 09/05/13 елгы 782 нче карары белән расланган су белән тәэмин итү һәм канализация схемалары эчтәлегенә таләпләр;

- Муниципалитетның территорияль планлаштыруы турындагы документлар.

1 нче бүлек. ГОМУМИ МӘГЪЛУМАТ

1.1 Бердәнбер ситуация диаграммасында чикләрен һәм территорияләрнең исемнәрен күрсәтеп, торақ пунктның административ составы

Арча муниципаль районы Татарстан Республикасының төньяк-көнбатышында уңайлы икътисади һәм географик урында урнашкан, республика башкаласы Казанны Киров өлкәсе, Удмурт Республикасы һәм Пермь өлкәсе белән тоташтыручы транспорт магистральләрендә урнашкан, шулай ук житәрлек ресурсларга (металл булмаган файдалы казылмалар, урман, су һәм жир ресурслары) ия.

Арча муниципаль районының Яңасала авыл жирлегә (алга таба Яңасала авыл жирлегә) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының көньяк-көнчыгыш өлешендә урнашкан. Яңасала авыл жирлегенә мәйданы 491 гектар тәшкил итә. Яңасала авыл жирлегә Арча муниципаль районының Каче һәм Иске Чүриле авыл жирлекләре, шулай ук Арча муниципаль районы белән чиктәш.

Яңасала авыл жирлегә Яңасала һәм Кайенсар авылларын үз эченә ала. Яңасала авылы - Яңасала авыл жирлегә административ үзәге.

1.2 Территорияләр һәм территорияль (кадастр) бүленеш элементлары буенча халык саны

01.01.2025 елга торақ пунктның гомуми халкы 388 кеше тәшкил иткән.

Яшәүче халык саны даими рәвештә кими бара. Бу кимү үлем очракларының тууга караганда даими артып китүе белән бәйле. Бу кимү чит җиргә күченү белән бәйле, бу халыкның яшәү структурасын үзгәртә - яшәләр ешрак китә, һәм киткән урыннардагы халык картая. Бу чит җиргә күченү тормыш дәрәжәсенең түбәнәюе һәм яшәү кешеләрнең югары белем алу өчен үсеш алган мәдәни һәм яшәү мохите булган зуррак муниципалитетларга китүе белән бәйле.

1.3 Геологик мәгълүмат

Арча районы территориясе Төнъяк-Татар гөмбәзенең көнбатыш битендә һәм Казан-Киров борылышының көнчыгыш битендә урнашкан.

Иң борынгы көндезгә өслеккә чыга торган төп токимнар булып Пермь системасы катламнары тора.

Елга үзәннәре һәм чокырлар битләүләренең аскы өлешләрендә Казан этабы токимнары ачык күренә, көнбатышта ачык соры доломитлар һәм известьташлар, көнчыгышта кызыл төстәге комташлар һәм мергельләр, аларда конгломератлар, известьташлар һәм балчык катламнары урнашкан.

Елга үзәннәре битләүләренең урта һәм өске өлешләрендә һәм иң биек су бассейннары зоналарында төрле төстәге балчыклар һәм ләмнәр ачык калган, алар комташлар һәм конгломератлар белән капланган.

Туфрак барлыкка китерүче токимнар булып хезмәт итүче хәзерге һәм югары дүртенчел чор комлы-балчыклы утырмалар киң таралган.

Арча районында кирпич балчыгы, төзелеш комы һәм таш ятмалары чыгарыла. Әче туфракларны эшкәртү өчен вак известьташ һәм доломит чыгарыла.

Җирле әһәмияткә ия төзелеш материаллары һәм әйберләре җитештерү өчен минераль чимал ятмалары тикшерелгән һәм файдаланыла. Сарай-Чокырча балчык ятмасы, Арча кирпич ятмасы һәм Купербаш известьташ ятмасы эшкәртелә. 10нан артык торф ятмасы ачылган.

1.4 Климат шартлары

Климат уртача континенталь, чагыштырмача дымлы һәм салкын җәй, ә уртача салкын һәм карлы кышлар белән. Уртача еллык температура +3,4°C, гыйнварда -12,7°C, июльдә - +19,4°C, абсолют минимум -48°C, ә абсолют максимум +38°C.

Салкынсыз чорның уртача озынлыгы 143 көн.

Еллык явым-төшем күләме 521 мм, шуларның 349 мм җылы чорда ява.

Ноябрьнең икенче ункөнлегендә уртасында тотрыклы кар катламы барлыкка килә һәм апрельнең икенче ункөнлегендә башында юкка чыга. Карның уртача калыңлыгы 37 см (20–81 см).

Давам итүче җил юнәлешләре: ел дәвамында - көнъяк-көнбатыш (20,1%) һәм көнбатыш (15,9%), кышын - көнъяк-көнбатыш (22,8%) һәм көнъяк (19,6%), җәен - төнъяк (16,8%) һәм төнъяк-көнчыгыш (13,8%).

1.5 Рельефның тасвирламасы

Арча районы - Татарстан Республикасының иң зур районнарының берсе, аның мәйданы 1842 км². [Казанны Киров өлкәсе](#), Удмурт Республикасы һәм Пермь крае белән тоташтыручы автомобиль юллары район аша үтә. Көнбатыш Кама төбәгенең төньяк өлешендә урнашкан ул Татарстанның Балтач, Саба, Тюлячин, Питрәч, Высокогорск һәм [Этнә районнары һәм Мари Эл Республикасы](#) (Мари-Төрөк һәм Моркинск районнары) белән чиктәш.

Төбәкнең рельефы - тигезлекле (биеклеге 170-266 м), аны Казанка (Атынка, Вerezинка, Ия, Кесмәс), Ашит һәм Шошма елгалары үзәнгә кисеп алган. Ачык соры урман һәм [кәсле-көлсу туфраклары киң таралган](#). Урманнар төбәк территориясенең якынча 12% ын били.

Районның төньягында Вятка тау тизмәләренең тармаклары күренә (биеклеге 200 м га кадәр). Арча районының көньяк, иң түбән өлеше, биеклеге 120–140 м, Кисмес һәм Казанка елгаларының сул ярлары буйлап урнашкан. Районның урта, иң зур өлеше, төньяктан Ашит һәм Хотня елгалары үзәнгә белән чикләнгән, Казанка елгасының уң кушылдыклары белән меридиан юнәлешендә сузылган берничә елга аралыгына бүленә, аларның биеклеге 140–160 м (иң биеклеге көнчыгышта 200 м, Казанка елгасы чыганагы янында). Районның төньяк, иң биек өлеше (биеклеге 160–180 м) Ашит, Шошма һәм Шора елгаларының югары агымнарын һәм аларның кушылдыкларын колачлый.

Шора-Ашит, Ашит-Семит, Казанка-Нурминка, Казанка-Кисмәс елгалары арасындагы урыннарда абсолют биеклеге 170-200 м булган (артык биеклекләр 90-120 м га җитә) тигезләнгән су аергыч өслекләр кечкенә мәйданнарда сакланып калган.

Бу өлкә югары эрозияле өслек диссекциясе белән характерлана. Чокыр челтәрәнең тыгызлыгы 0,3–0,4 км/кв. км, ә чокыр челтәрәнең тыгызлыгы 0,9 км/кв. км. Казансу елгасының сул яры һәм аның уң кушылдыклары буйлап карст процесслары 3–7 м тирәнлеккә кадәр чокырлар рәвешендә күренә.

1.6 Су белән тәмин итү һәм (яки) калдык суларны чыгару челтәрләренә технологик тоташтыру өчен гаризалар алынган яки техник шартлар бирелгән, яисә контрактлар төзелгән перспективалы төзелеш проектлары турында мәгълүмат

Яңа төзелеш проектлары турында мәгълүмат бирелми.

1.7 Су белән тәмин итү һәм (яки) калдык суларны чыгару челтәрләренә технологик тоташтыру өчен техник шартлар бирелмәгән объектлар яки булачак төзелеш мәйданнары турында мәгълүмат.

Җирлекнең үсеш планы буенча, яңа торак төзелешен булган җир кишәрлегендә ремонтлау һәм уңайлы яшәү шартлары тудыра торган яңа, заманча биналар төзү юлы белән урнаштыру күздә тотыла. Үсеш планнарына

ярашлы, жирлек өчен торак һәм жәмәгать биналары, шулай ук шәхси йортлар төзү планлаштырыла.

Хәзерге вакытта авыл торак пунктында торак төзелеше аерым торак йортлардан тора. Гамәлдәге торак системасы киләчәктә дә гамәлдә калачак.

2 нче бүлек. СУ БЕЛӘН ТӘМИН ИТҮ СХЕМАСЫ

1 нче бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының техник һәм икътисади торышы"

1.1 Су белән тәмин итү системасы һәм структурасы тасвирламасы һәм торак пункт территориясенә эксплуатация зоналарына бүленеше

Су белән тәмин итү системалары - кулланучыларны көннең теләсә кайсы вакытында кирәкле күләмдә һәм сыйфатта су белән тәмин итүче корылмалар һәм жайланмалар комплексы.

Су белән тәмин итү системаларының бурычлары:

- су чыгару;
- кирәк булса, аны эшкәртү зоналарына жиберү;
- суны махсус резервуарларда саклау;
- су белән тәмин итү чөптәрендә кулланучыларны су белән тәмин итү.

Яңасала авыл жирлегә ике торак пунктны үз эченә ала. Аларның һәрберсендә үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасы эшли .

Су белән тәмин итү системасы үзәкләштерелгән, көнкүреш һәм эчәр су ихтияжларын, шулай ук янгыннан саклауны тәмин итә. Тышкы янгынны сүндерү чөптәрдә урнаштырылган жир асты янгын гидрантлары белән тәмин ителә. Хәзерге вакытта көнкүреш һәм эчәр суның төп чыганагы - жир асты сулары (артезиан коелары).

Муниципалитет территориясендә су белән тәмин итү хезмәтен “Арча муниципаль районының Водоканалы” җаваплылыгы чикләнгән җәмгыятье (алга таба “АМРның Водоканалы” ЖЧЖ) күрсәтә.

1.2 Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системалары белән капланмаган территорияләрнең тасвирламасы

Жирлекнең үзәкләштерелгән су белән тәмин ителмәгән территорияләренә түбәндәгеләр керә:

- Каенсар һәм Яңасала авыллары читендә урнашкан шәхси торак комплексы.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү булмаганда, эчәр су чыганагы буларак шәхси сай коелар, шахта һәм борау коелары, һәм чишмәләр кулланыла. Чокырлар гадәттә торак төзелеш өчен кулланылганлыктан, алар кулланылган торган суның сыйфаты еш кына санитар нормаларга туры килми. Шулай ук вакытта, су белән тәмин итү өчен кулланыла торган жир асты су катламнарына агып чыгу куркынычы бар.

1.3 Су белән тәмин итү технологик зоналарының, үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән су белән тәмин итү зоналарының (су белән тәмин итү үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән кайнар су белән тәмин итү системалары, салкын су белән тәмин итү системалары ярдәмендә башкарыла торган зоналар) тасвирламасы һәм үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системалары исемлегенә

2011 елның 7 декабрендәге 416-ФЗ номерлы "Су белән тәмин итү һәм санитария турында"гы Федераль закон һәм 2013 елның 5 сентябрендәге 782 номерлы РФ Хөкүмәте карары ("Су белән тәмин итү һәм санитария схемаларын эшләү һәм раслау кагыйдәләре" һәм "Су белән тәмин итү һәм санитария схемалары эчтәлегенә таләпләр" белән берлектә) су белән тәмин итү һәм санитария өлкәсендә яңа төшенчәләр кертә:

"технологик су белән тәмин итү зонасы" - кайнар су яки салкын су белән тәмин итүче оешмага караган су белән тәмин итү челтәренен бер өлеше, аның эчендә кулланучыларга исәпләнгән су куллану күләменә туры китереп бирелгәндә су басымының стандарт кыйммәтләре тәмин ителә;

"үзәкләштерелгән салкын су белән тәмин итү системасы" - суны чистарту, ташу һәм абонентларга эчәрлек һәм (яки) техник суы белән тәмин итү өчен эшләнгән технологик яктан бәйләнгән инженерлык корылмалары комплексы;

"үзәкләштерелмәгән салкын су белән тәмин итү системасы" - үзәкләштерелгән салкын су белән тәмин итү системасына технологик яктан тоташтырылмаган һәм гомуми куллану өчен яки чикләнгән сандагы кешеләр куллануы өчен тәгаенләнгән корылмалар һәм җайланмалар.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итүнең технологик зоналарының тасвирламасы 1 нче таблицада күрсәтелгән.

1 нче таблица – Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итүнең эксплуатация зоналары

Муниципалитетка кергән торак пунктларның исеме	Су белән тәэмин итү системасы (үзәкләштерелгән/ үзәкләштерелмәгән)	Су белән тәэмин итү чыганагы	Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү өчен оператив жаваплылык йөкләгән оешма	Су белән тәэмин итү чыганакларының баланс милеге
Каенсар авылы	үзәкләштерелгән	Артезиан коесы	"Водоканал АМР" ЖЧЖ	"Яңасала авыл җирлеге" МО
	үзәкләштерелмәгән	шахта коелары, сай коелар	"Яңасала авыл җирлеге" МО, шәхси затлар	"Яңасала авыл җирлеге" МО, шәхси затлар
Яңасала авылы	үзәкләштерелгән	Артезиан коесы	"Водоканал АМР" ЖЧЖ	"Яңасала авыл җирлеге" МО
	үзәкләштерелмәгән	шахта коелары, сай коелар	"Яңасала авыл җирлеге" МО, шәхси затлар	"Яңасала авыл җирлеге" МО, шәхси затлар

1.4 Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының техник тикшерү нәтижәләренең тасвирламасы

1.4.1 Гамәлдәге су чыганаclarы һәм су алу корылмаларының торышының тасвирламасы

Су белән тәмин итү системасы - кулланучыларга көннең теләсә кайсы вакытында, кирәкле күләмдә һәм сыйфатта су бирүне тәмин итүче корылмалар һәм жайланмалар комплексы.

Су белән тәмин итү чыганагы - жир асты сулары - артезиан коелары. Түбәндә муниципалитетта эшләүче үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының тасвирламасы китерелгән.

Каенсар авылының үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасы

Каенсар авылына үзәкләштерелгән су белән тәмин итү бер жир асты су чыганагынан оештырылган:

- 79 нчы скважина, көненә 26 м³ куәтле.

Бүлү челтәрендә кирәкле басымны саклап калу өчен, скважина янына 30 м³ су манарасы урнаштырылган.

Яңасала авылының үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасы

Яңасала авылының үзәкләштерелгән су белән тәмин итү бер жир асты су белән тәмин итү чыганагы белән тәмин ителә:

- көненә 26 м³ куәтле скважина.

Бүлү челтәрендә кирәкле басымны саклап калу өчен, скважина янында 50 м³ су манарасы урнаштырылган.

Су белән тәмин итү чыганагы беренче дәрәжәдәге санитар саклау зонасы белән тәмин ителә, аның үлчәмнәре СанПиН 2.1.4.1110-02 "Көнкүреш һәм эчү максатларында су чыганаclarы һәм суүткәргечләр өчен санитар саклау зоналары" таләпләренә туры килә. Санитар саклау зоналарын эксплуатацияләү SanPiN 2.1.4.1110-02 "Көнкүреш һәм эчү максатларында су чыганаclarы һәм суүткәргечләр өчен санитар саклау зоналары" таләпләренә туры килә.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү чыганаclarының гомуми характеристикасы түбәндәге таблицада күрсәтелгән.

2 нче таблица – Су белән тәмин итү чыганаclarының характеристикасы

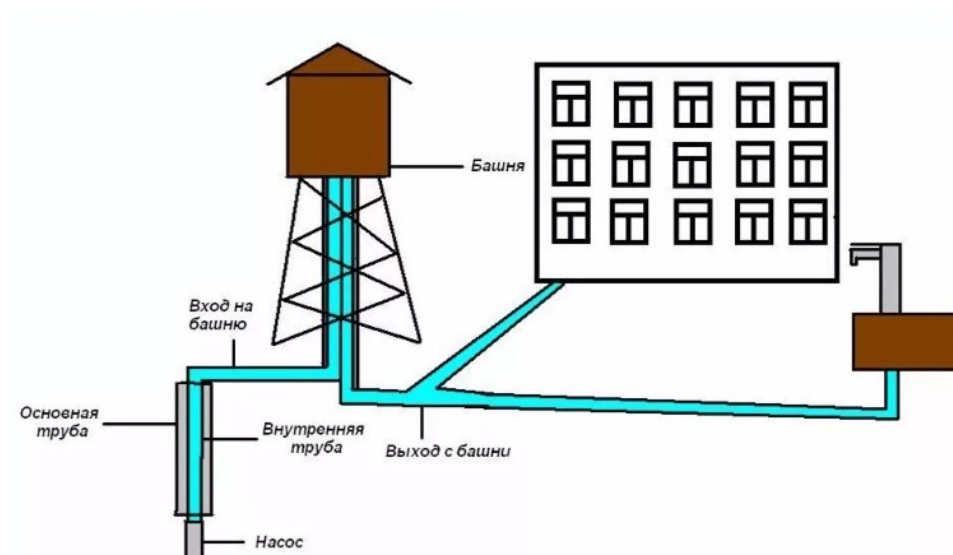
№	Гадәти билгеләмә	Игълан ителгән куәт, (м³/көн)	Куллануга кертелгән ел	Насос маркасы(лары)	Насос жиһазлары куәте (мЗ/көн)	Санитар-саклау зонасының булуы
1	Каенсар авылының су белән тәмин итү системасы					
1.1	79 нчы скважина	26	1986	ЭЦВ5-7-99	283	бар
2	Яңасала авылының су белән тәмин итү системасы					
2.1	79 нчы скважина	164	2021	ЭЦВ-5	283	бар

1.4.2. Гамәлдәге суны чистарту һәм әзерләү корылмаларының тасвирламасы, шул исәптән гамәлдәге суны чистарту процессының блок-схемасының су сыйфаты стандартларына туры килүен бәяләү.

СанПиН 2.1.3684-21 һәм СанПиН 1.2.3685-21 нигезендә, эчәр су эпидемияләp һәм радиациягә каршы куркынычсыз булырга, химик яктан зарарсыз булырга һәм уңай органолептик үзлекләргә ия булырга тиеш. Моннан тыш, эчәр су сыйфаты тарату челтәренә кергәнче, шулай ук тышкы һәм эчке су белән тәмин итү челтәренең су алу нокталарында гигиена стандартларына туры килергә тиеш.

Суны чистарту һәм чистарту каралган түгел; кулланучыларга чимал (табигый) су бирелә. Су алу корылмаларыннан жыелган эчәр су сыйфаты СанПиН 1.2.3685-21 "Кешеләр өчен әйләнә-тирә мохит факторларының куркынычсызлыгын һәм/яки зыянсызлыгын тәмин итү өчен гигиена стандартлары һәм таләпләре" нигезендә суның физик-химик һәм бактериологик үзлекләренең төп күрсәткечләренә туры килә.

1.4.3 Гамәлдәге үзәкләштерелгән насос станцияләренең торышы һәм эшләве турында тасвирлама, шул исәптән су белән тәмин итүнең энергия нәтижәлелеген бәяләү, ул билгеләнгән күләмдәге су белән тәмин итү өчен кирәкле электр энергиясе куллануның билгеләнгән басым дәрәжәсенә нисбәте буларак бәяләнә. Торак пункт эчендә су белән тәмин итү түбәндәге схема буенча тәмин ителә: су чыганаclarыннан жыелган су турыдан-туры бүлү челтәренә, аннары торбаларга яки кулланучыга бирелә. Бүлү челтәрендә кирәкле басым дәрәжәсен саклап тору өчен су манаралары кулланыла.

2 нче рәсем – Су манарасы булмаган су белән тәмин итү системасының схемасы (1 – су белән тәмин итү чыганагы, кое; 2 – кулланучылар)

1.4.4 Су белән тәмин итү челтәрләренең торышы һәм эшләве турында тасвирлама, шул исәптән челтәрнең начарлануын бәяләү һәм бу челтәрләр аша ташу вакытында су сыйфатын тәмин итү мөмкинлеген билгеләү.

Су белән тәмин итү челтәре - кулланучыларга су ташыла торган төп һәм бүлеп бирү торбаүткәргечләре җыелмасы. Су белән тәмин итү челтәренең төп максаты - кулланучыларны кирәкле күләмдә, кирәкле сыйфатта һәм кирәкле басым белән су белән тәмин итү.

Торак пунктның су белән тәмин итү челтәрләренең үзенчәлекләре түбәндәге таблицада күрсәтелгән.

3 нче таблица - Муниципалитетның су белән тәмин итү челтәрләренең үзенчәлекләре

№	Авыл исеме	Челтәрләре ның озынлыгы	Торбаүткәрг ечләре ның диаметры	Аларның урнаштыры лган елы һәм төре	материалы	Кое саны
1	Яңасала	4,958	110	2021-2023 ел	Полиэтилен	63
2	Каенсар	1,659	110	1988	Полиэтилен	9
	Барысы:	6,617				72

Яңасала авылында су белән тәмин итү челтәрләре 2021-2023 еллар арасында урнаштырылган.

Каенсар су белән тәмин итү челтәренең эш торышы планы һәм гадәттән тыш ремонт эшләре, шулай ук челтәрнең тузган өлешләрен өлешчә алыштыру

аша саклана. Су белән тәмин итү корылмаларын модернизацияләү һәм төзү бик акрын темпларда бара. Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының канәгатьләнмәслек торышының бер сәбәбе - су белән тәмин итү челтәрләренең нык тузуы һәм су белән тәмин итүне үстерү буенча генераль планнарның булмавы. Урам су белән тәмин итү челтәрләре иң нык тузу һәм җимерелүдән зыян күрә. Су белән тәмин итү челтәрләрендә аварияләрне һәм агып чыгуларны булдырмау һәм югалтуларны киметү өчен, хезмәт итү вакыты чыккан ябу һәм көйләү клапаннары һәм су белән тәмин итү челтәрләре тиз арада алыштырыла.

Ябу һәм көйләү клапаннары су белән тәмин итү челтәренең ватык өлешләрен аеру һәм гадәттән тыш торгызу эшләре вакытында мөмкин кадәр аз сандагы кешеләрне һәм сәнәгать предприятиеләрен аеру өчен кирәк.

Хәзерге вакытта чуен һәм корыч торбаүткәргечләр полиэтилен һәм сыгылмалы тимер торбаүткәргечләр белән алыштырыла. Заманча торбаүткәргеч материаллары күпкә озаграк хезмәт итү вакытына һәм югары техник һәм эксплуатация үзенчәлекләренә ия. Полимер материаллар коррозиягә чыдам, металл торбалар белән бәйләү кимчелекләрен һәм проблемаларны бетерә.

Алар төрле утырмаларны (химик һәм биологик) тупламыйлар, шуңа күрә полимер торбаларның гидравлик үзлекләре аларның хезмәт итү вакыты дәвамында диярлек үзгәрешсез кала. Полимер торбалар металл торбаларга караганда берәз җиңелрәк, шуңа күрә йөкләү, бушату һәм ташу операцияләрен арзанрак итә һәм авыр җиһазлар таләп итми. Аларны урнаштыру җиңел.

Чагыштырмача җиңел авырлыгы һәм җитәрлек сыгылмалылыгы аркасында иске торбаларны траншеясыз ысуллар белән полиэтилен торбалар белән алыштырырга мөмкин.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының су белән тәмин итү челтәрләрен эксплуатацияләү һәм хезмәт күрсәтү Россия Федерациясе Дәүләт Төзелеш Комитетының 1999 елның 30 декабрендәге 168 нче боекы белән расланган "Жәмәгать су белән тәмин итү һәм канализация системалары һәм корылмаларын техник эксплуатацияләү кагыйдәләре"нә нигезләнә. Ташу вакытында су сыйфатын тәмин итү өчен, СанПиН 1.2.3685-21 таләпләрен үтәүне тәмин итү өчен даими күзәтү үткәрелә.

Бәла-казалар куркынычын киметү һәм кулланучыларны югары сыйфатлы һәм ышанычлы су белән тәмин итү өчен, су белән тәмин итү челтәренең иң бозылган участкаларын реконструкцияләү вариантларын карарга кирәк.

1.4.5 Су белән тәмин итүдә килеп чыга торган техник һәм технологик проблемаларның тасвирламасы, су сыйфатына һәм куркынычсызлыгына тәсир итүче бозуларны бетерү буенча дәүләт һәм муниципаль күзәтчелек органнары боекларының үтәлешен анализлау.

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге муниципалитетын су белән тәмин итүдәге төп проблемалар түбәндәгеләр:

- Каенсар авылындагы су алу корылмаларындагы җиһазларның тузуы. Су магистральләренең, су торбаларының һәм системаның функциональ элементлары җиһазларының югары дәрәжәдә тузуы;

- Каенсар авылындагы су белән тәмин итү челтәрләренәң тузуы. Аварияле су белән тәмин итү өзеклекләрен ремонтлау һәм запас частьлар сатып алу чыгымнары су белән тәмин итү системаларын карап тоту һәм хезмәт күрсәтүнең гомуми чыгымнарының зур өлешен тәшкил итә.

- су чыганаclarын һәм кулланучылар чыгымнарын житәрлек дәрәжәдә исәпләү юк.

- Каенсар авылындагы су алу корылмаларының озак вакыт эшләве, корпус торбаларының һәм фильтр элементларының коррозиясе органолептик сыйфат күрсәткечләрен начарайта.

- Жир асты су чыганаclarыннан алынган су, гомумән алганда, СанПиН 1.2.3685-21 таләпләренә туры килә. Ләкин, кулланучыларга суны бирү алдыннан чистарту системалары булмау сәбәпле, су пычрану куркынычы бар.

1.4.6 Ябык кайнар су белән тәмин итү системаларын кулланып, үзәкләштерелгән кайнар су белән тәмин итү системасының тасвирламасы, бу системаның технологик үзенчәлекләрен чагылдыра.

Муниципалитетта үзәкләштерелгән кайнар су белән тәмин итү юк. Абонентларның кайнар су белән тәмин итү ихтыяжлары өчен су электр су жылыткычлары урнаштыру яки сауналарда кайнар су әзерләү юлы белән шәхси рәвештә жылытыла.

1.5 Мәңгелек туңлык зоналарында суның туңуын булдырмау өчен гамәлдәге техник һәм технологик чишелешләрнең тасвирламасы

Яңасала авыл жирлегә муниципалитеты мәңгелек туңлык зоналарында урнашмаган. Суның туңуын булдырмау өчен, су торбалары жир астына урнаштырыла, суның өзлексез агымын тәмин итә. Жир асты су торбаларын салганда, мәңгелек туңлык һәм туфрак шартларының һәм туфракның температура режимының үзгәрү мөмкинлеген исәпкә алырга, шулай ук туфракка жылылык йогынтысын булдырмауны тәмин итәргә кирәк.

1.6 Перечень лиц, владеющих на праве собственности или другом законном основании объектами централизованной системы водоснабжения, с указанием принадлежащих этим лицам таких объектов (границ зон, в которых расположены такие объекты)

Перечень лиц, владеющих объектами централизованной системы водоснабжения, представлен в таблице 4.

Таблица 4 – Перечень лиц, владеющих объектами централизованной системы водоснабжения

	Авылның исеме	Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү корылмаларына ия булган физик яки юридик затның исеме	Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү корылмасы	Хезмәт күрсәтүче оешма
1.	Каенсар	Яңасала авыл җирлеге	Су алу корылмалары, су белән тәмин итү челтәрләре	ООО «Водоканал АМР»
2.	Яңасала	Яңасала авыл җирлеге	Су алу корылмалары, су белән тәмин итү челтәрләре	ООО «Водоканал АМР»

2 нче бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерү юнәлешләре"

2.1 Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерүнең төп юнәлешләре, принциплары, максатлары һәм максатчан кыйммәтләре

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерүнең төп юнәлеше - бөтен су белән тәмин итү системасын модернизацияләү аша халыкка күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту. Муниципаль үсеш планнары нигезендә, үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерү түбәндәге принципларны исәпкә алып башкарыла:

- Халыкка эчәр су һәм су белән тәмин итү хезмәтләрен күрсәтүгә өстенлек бирү;
- Су белән тәмин итү секторына инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру һәм шәхси инвестицияләрнең кире кайтуына гарантия бирү;
- Үзәкләштерелгән кайнар һәм салкын су белән тәмин итү системаларының технологик һәм оештыру бердәмлеген һәм бөтенлеген тәмин итү;
- Кайнар һәм салкын су белән тәмин итүче оешмаларның һәм аларның абонентларының икътисади мәнфәгатьләре балансына ирешү һәм аларны саклау;
- Су белән тәмин итү өчен кирәкле кайнар һәм салкын су белән тәмин итүче оешмаларның икътисади яктан нигезләнгән чыгымнарына нигезләнеп су белән тәмин итү тарифларын билгеләү;
- Су белән тәмин итү секторында эшқуарлык эшчәнлеген өчен тотрыклы һәм дискриминациясез шартлар тәмин итү;
- Абонентлар өчен суга тигез керү мөмкинлеген тәмин итү;
- Су белән тәмин итү оешмалары, Россия Федерациясә дәүләт органнары, Россия Федерациясә субъектларының дәүләт органнары һәм су белән тәмин итүне көйләүче жирле үзидарә органнары арасында ачыклык.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерүнең төп максатлары:

- Үзлексез, югары сыйфатлы су белән тәмин итүне тәмин итү юлы белән халык сәламәтлеген саклау һәм тормыш сыйфатын яхшырту;
- Экономик су куллану аша энергия нәтижәлеләген арттыру;
- Кайнар һәм салкын су белән тәмин итү оешмаларының нәтижәлеләген арттыру юлы белән абонентлар өчен су белән тәмин итү мөмкинлеген тәмин итү;
- Бу системалар өчен нәтижәле идарә итү системаларын эшләү, инвестицияләр жәлеп итү һәм кайнар һәм салкын су белән тәмин итү оешмаларының кадрлар потенциалын үстерү юлы белән үзәкләштерелгән салкын су белән тәмин итү системаларын үстерүне тәмин итү;
- Торак төзелеш планлаштырылган территорияләргә су белән тәмин итү чөлтәрләргә белән тәмин итү;
- Су белән тәмин итү чөлтәрләргә физик тузуын киметү һәм гидравлик режимын яхшырту;
- Су белән тәмин итү системасының ышанычлылыгын һәм нәтижәлеләген арттыру;

- Янгын сүндерү системаларын яхшырту. Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерү өчен максатчан күрсәткечләр түбәндәгеләргә үз эченә ала:

- а) эчәр су сыйфаты күрсәткечләре
- б) су белән тәмин итүнең ышанычлылыгы һәм өзлексезлеге күрсәткечләре
- в) клиентларга хезмәт күрсәтү сыйфаты күрсәткечләре
- г) ресурсларның нәтижелелеге күрсәткечләре, шул исәптән транспорт вакытында су югалтуларын киметү
- д) инвестиция программасы чараларын гамәлгә ашыру чыгымнарының аларның нәтижелелегенә нисбәте - су сыйфатын яхшырту

е) торак-коммуналь хужалык өлкәсендә дәүләт сәясәтен һәм хокукый жайга салуны эшләү өчен җаваплы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән башка күрсәткечләр.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерү өчен гамәлдәге һәм фаразланган максатчан күрсәткечләр 7 нче бүлектә бирелгән.

2.2 Төрле үсеш сценарийларына карап, үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системалары өчен төрле үсеш сценарийлары

Торак пунктның үсеш планында реконструкция һәм уңайлы яшәү шартлары тудыручы яңа заманча биналар төзү юлы белән гамәлдәге үсеш мәйданчыкларында урнашкан яңа торак төзелеше каралган. Үсеш планнарына туры китереп, муниципалитет өчен торак һәм җәмәгать биналары, шулай ук шәхси торак биналары планлаштырыла.

Хәзерге вакытта торак пунктта торак төзелеше, нигездә, шәхси торак биналардан тора. Планлаштырылган һәм гамәлдәге торак зоналарында урнашкан кулланучыларны үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасына тоташтыруны тәмин итү өчен, су белән тәмин итү челтәрләрен төзү һәм урамнар буйлап янгын сүндерү гидрантлары урнаштыру һәм торак биналарга һәм җәмәгать хезмәте күрсәтү предприятиеләренә турыдан-туры су белән тәмин итү белән божралы су белән тәмин итү челтәрен булдыру планлаштырыла. Кулланучыларны ышанычлы һәм югары сыйфатлы су белән тәмин итүне тәмин итү өчен түбәндәге чаралар тәкъдим ителә:

- Искергән су алу җиһазларын алыштыру;
- Су белән тәмин итү челтәрләренең искергән участкаларын реконструкцияләү һәм алыштыру;
- Сусаклагычларны һәм су белән тәмин итү челтәрләрен ел саен чистарту һәм дезинфекцияләү;
- Су саклау зоналары (СУЗ) һәм яр буе саклау зоналары (СУЗ) эчендәге икътисади эшчәнлеккә чикләүләрне үтәү, шулай ук Россия Федерациясе Су кодексы таләпләренә туры китереп, СУЗ һәм СУЗ эчендәге хокукый кагыйдәләрне үтәү.

Норматив сыйфатлы эчәр су кулланучыларга капитал ремонтланган яки яңартылган су белән тәмин итү челтәрләре аша начарланмыйча барып җитәргә тиеш. Гамәлдәге төп һәм бүлеп бирүче су белән тәмин итү челтәрләрен модернизацияләү су белән тәмин итү системасының ышанычлылыгын арттырачак һәм су югалтуны киметәчәк.

Ватык һәм тузган үзәктән качу насосларын саклау һәм контрольдә тоту жайланмалары белән жиһазландырылган заманча насослар белән вакытында алыштыру су алу корылмаларының тотрыклылыгын һәм ышанычлылыгын арттырачак һәм суны суырту өчен энергия чыгымнарын киметәчәк. Су чыганаclarының торышын һәм алынган су сыйфатын, шулай ук су белән тәмин итү системаларының потенциалы үсешен бәяләү өчен жир асты суларын даими күзәтү тәкъдим ителә. Периодик күзәтү су алу урынын эшләүче оешмага түбәндәгеләрне эшләргә мөмкинлек бирә:

- су шартлары турында вакытында мәгълүмат алырга һәм, су сыйфаты үзгәргән очракта, кирәкле чаралар күрергә;
- су дәрәжәсен күзәтергә һәм жиһазларның эшләвен көйләргә;
- су алу корылмасының нәтижәле эшләвен тәмин итәргә.

Су белән тәмин итү системасын үстерү чараларын гамәлгә ашырганчы, проект-смета документациясе эшләнәргә тиеш.

3 нче бүлек "Кайнар, эчәр һәм техник суын су белән тәмин итү һәм куллану балансы"

3.1 Су белән тәмин итү һәм сатуның гомуми балансы, шул исәптән житештерү һәм ташу вакытында кайнар, эчәр һәм техник суын югалтуның структураль компонентларын анализлау һәм бәяләү

Су белән тәмин итү һәм сатуның гомуми балансы 5 нче таблицада күрсәтелгән.

5 нче таблица – Су белән тәмин итү һәм сату күләме

№ п/п	Күрсәткечләр	Үлчәү берәмле кләре	2024 ел
1	Каенсар		
1.1	Алынган су	тыс. куб.м	10,854*
1.2	Югалтылган су	тыс. куб.м	0,987
1.3	Кулланучыларга бирелгән эчәр суның гомуми күләме, шул исәптән:	тыс. куб.м	9,867
	хужалыкка	тыс. куб.м	8,222
	башка кулланучыларга	тыс. куб.м	1,644
1	Яңасала		
1.1	Алынган су	тыс. куб.м	18,089*
1.2	Югалтылган су	тыс. куб.м	1,644
1.3	Кулланучыларга бирелгән эчәр суның гомуми	тыс.	16,445

№ п/п	Күрсәткечләр	Үлчәү берәмле кләре	2024 ел
	күләме, шул исәптән:	куб.м	
	хужалыкка	тыс. куб.м	13,704
	башка кулланучыларга	тыс. куб.м	2,741

* - су куллануның исәпләнгән әһәмияте.

3.2 Технологик су белән тәмин итү зоналары буенча кайнар, эчә торган, техника суы белән тәмин итүнең территориаль балансы (ел саен һәм максималь су куллану көненә)

Су белән тәмин итү процесс зоналары буенча территориаль су белән тәмин итү балансы 6-нчы таблицада китерелгән.

Таблица 6 Су белән тәмин итүнең территориаль балансы

№	Исем	Чын су куллану.	
		куб метр/көн	мең куб метр/ел
1	Кенсар	29,736	10.854
2	Яңасала	49,560	18.089

3.3 Абонентлар төркемнәре тарафыннан кайнар, эчә торган, техник суыны сатуның структур балансы, халыкның эчке һәм эчә торган ихтыяжларына, юридик затларның житештерү ихтыяжларына һәм торак пунктларның һәм шәһәр округларының башка ихтыяжларына (янгын сүндерү, сугару һ.б.)

Структур баланс абонент төркемнәре эчәрлек су 7 таблицада китерелгән.

Таблица 7 Абонентлар төркемнәре эчә торган су куллануның структур балансы

№ р/р	Күрсәткечләр	Берәмл екне үзгәртү.	2024
1	Кенсар		
1.1	Эчәрлек су кулланучыларга барлыгы китерелде, шул исәптән:	мең куб метр	9.867 *
	Халык	мең куб метр	8.222
	Башка кулланучылар	мең куб метр	1.644
1	Яңасала		

№ р/р	Күрсәткечләр	Берәмл екне үзгәртү.	2024
1.1	Эчәрлек су кулланучыларга барлыгы китерелде, шул исәптән:	мең куб метр	16,445 *
	Халык	мең куб метр	13,704
	Башка кулланучылар	мең куб метр	2.741

* - су куллануның исәпләнгән бәясе.

3.4 Статистика һәм исәпләү мәгълүматларына һәм коммуналь хезмәтләр куллануның хәзерге стандартлары турындагы мәгълүматларга нигезләнеп, халык тарафыннан кайнар, эчә торган, техник суының реаль куллану турында мәгълүмат

Халыкның су куллануы турында мәгълүмат 8-9 таблицаларда китерелгән.

Таблица 8- Эчәрлек су куллану турында мәгълүмат

Кулланучылар	Су куллануның максаты	Су куллану			
		Уртача көн. м³/көн	Еллык т.м³/ел	Макс. көн. м³/көн	
Кенсар					
Халык:	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	22,527	8.222	27,033	
Башка кулланучылар:	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	4,505	1.644	5.407	
Барысын да кулланучылар	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	27,033	9.867	32,439	
Яңасала					
Халык:	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	37,545	13,704	45,054	
Башка кулланучылар:	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	7,509	2.741	8.635	
Барысын да кулланучылар	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	45,054	16,445	53,690	

Искәрмә - тигезсезлекнең көндәлек коэффициенты СП 31.13330.2021 «су белән тәэмин итү нигезендә 1,2 итеп кабул ителә. Ачык челтәрләр һәм структуралар».

Таблица 9- Халык тарафыннан эчә торган су куллану турында мәгълүмат

Кулланучы.	Су куллануның максаты	Халык, кешеләр.	1 кешегә су куллану, көненә л.	Су куллану		
				Урта. көн. м³/көн	Еллык т.м³/ел	Макс. көн. м³/көн
Кенсар						
Халык	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	144	140	20,160	7.358	24,192
Халык	Жир кишәрлекләрен сугару	144	50	7,200	0.864	8,640
Хисаплан маган чыгымнар	-			5.472	1.644	6.566
Барлығы:				32,832	9.867	39,398
Яңасала						
Халык	көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары	240	140	33,600	12,264	40,320
Халык	Жир кишәрлекләрен сугару	240	50	12,000	1.440	14,400
Хисаплан маган чыгымнар	-			9,120	2.741	10.944
Барлығы:				54,720	16,445	65,664

1. СП 31.13330.2012 «нигезендә алынган кешегә махсус су куллану. Ачык челтәрләр һәм структуралар». Аерым су куллану көнкүреш, эчү һәм жәмәгать биначарында көнкүреш ихтыяжлары өчен су куллануны үз эченә ала.
2. Кешегә көненә 50 л – урамнарны һәм яшел мәйданнарны сугару өчен су куллану дәрәжәсе. Жирләрне сугару өчен салкын су куллану чорына туры килгән айлар саны 4 ай (1 майдан 31 августка кадәр).
3. Көндәлек тигезсезлек коэффициенты СП 31.13330.2012 «Су белән тәмин итү нигезендә 1,2 итеп кабул ителде. Ачык челтәрләр һәм структуралар».
4. Елына исәпләү көннәре саны: халык өчен 365 —; Сугару өчен 120 — (сугару ешлыгы 2 көнгә бер тапкыр); бюджет һәм сәнәгать оешмалары өчен ул 303.
5. Халыкның көнкүреш һәм эчү ихтыяжларына чыгымнарның 20% өстәмә рәвештә аларны азык белән тәмин итү, көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен алынган.

3.5 Кайнар, эчэ торган, техник суы өчен булган коммерция үлчәү системасының тасвирламасы һәм үлчәү җайланмалары урнаштыру планнары

Су счетчикларын абонент яки салкын су ташучы оешма урнаштыра. Моның нигезе - су белән тәэмин итү килешүе, салкын су белән тәэмин итү һәм санитария килешүе, һәм салкын су ташу турындагы килешү.

Ресурслар белән тәэмин итү оешмасында су белән тәэмин итүне техник исәпкә алу су кабул итү корылмаларында үткәрелә, алар өчен төрле маркаларның агым счетчиклары кулланыла. Әгәр дә су белән тәэмин итү чыганагында су счетчиклары булмаса, су белән тәэмин итү исәпләү ысулы белән исәпләнә.

Эчәрлек су кулланучылар кулланылган су өчен түлиләр:

(а) Керү мәйданында урнаштырылган коммерция үлчәү җайланмалары буенча - коеда яки өй эчендә;

(б) Жирлек өчен билгеләнгән стандартлар буенча, яхшырту дәрәжәсенә, теркәлгән (резидент) кешеләр санына нигезләнеп, үлчәү җайланмасы булмаганда абонентларга кулланыла торган коэффициент.

Юридик затлар коеда яки өй эчендә куелган үлчәү җайланмалары нигезендә кулланылган эчеү һәм техник суы өчен түләүләр ясыйлар.

Биналарны, корылмаларны, үлчәү җайланмалары булган корылмалар турында мәгълүмат салкын су белән тәэмин итү хезмәтләрен күрсәтү контрактларында күрсәтелгән. Предприятиедә үлчәү җайланмасын кабул итү, куллану һәм теркәү тәртибе гамәлдәге законнар нигезендә оештырылган.

Барлык кулланучыларга да кулланучылар биргән яки компания контроллеры алган метр укулары нигезендә кулланылган су өчен түләү документлары бирелгән. Керемнәр халыкка почта тартмаларына, юридик затларга – фактик урнашкан адрес буенча яки контрактта күрсәтелгән.

Кулланучылар абонентлары керемнәрендә су счетчикларының булуы турында мәгълүмат бирелмәгән. Абзац нигезендә. 42 бүлек IV Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2011 елның 6 маендагы Указы N 354 «Күпфатирлы йортларда һәм торак биналарда бүлмә хужаларына һәм кулланучыларына коммуналь хезмәтләр күрсәтү турында» индивидуаль яки гомуми (фатирлы) салкын яки кайнар су счетчиклары булмаганда һәм мондый счетчикны урнаштыру бурычы булган очракта, кулланучыларга торак бүлмәсендә су белән тәэмин итү өчен коммуналь хезмәт өчен түләү күләме салкын су белән тәэмин итү өчен дәүләт хезмәтләрен куллану стандарты нигезендә билгеләнә арту коэффициентын кулланып кайнар су белән тәэмин итү.

Индивидуаль һәм коммуналь су счетчикларын урнаштыру, булган биналарда да, яңа төзелеш мәйданнарында да, энергияне сак тоту өлкәсендә төп юнәлешләрнең берсе. Бу ресурсларны су җитештерү һәм ташу этабында да, куллану вакытында да саклаячак.

3.6 Су белән тәмин итү системасының запасларына һәм җитештерү куәтенә дефицитларга анализ

Су белән тәмин итү чыганагы җиһазлары өчен запасларга һәм җитештерү куәтенә дефицитларга анализ 10 таблицада китерелгән.

Таблица 10- Су белән тәмин итү системасының запасларына һәм җитештерү куәтенә дефицитларга анализ

Авыл исеме	Ижат көче. структуралары		Смета су куллану		(+) Резерв/(-) дефицит			
	Макс. көн.	Еллык	Макс. көн.	Еллык	Макс. көн.		Еллык	
	куб метр/көн	мең куб метр/ел	куб метр/көн	мең куб метр/ел	куб метр/көн	%	мең куб метр/ел	%
Кенсар	26	9.49	39,398	9.867	-13.398	-51.532	-0.377	-3.971
Яңасала	213	77,745	65,664	16,445	147,336	69,172	61,300	78,848

Таблица буенча, Каенсар авылында булган су кабул итү корылмаларының сыйдырышлыгы барлык кулланучыларга кирәкле исәпләнгән су агымы белән тәмин итү өчен җитәрлек түгеллеге аңлашыла. Сыйфатлы су белән тәмин итүне тәмин итү өчен, киләчәктә муниципалитет үсеше өчен тотрыклы база булдыру өчен, җитештерүчәнлекне арттыру һәм ресурсларын беткән объектларны торгызу белән су кабул итү структураларын модернизацияләү һәм реконструкцияләү чараларын күрергә кирәк. һәм яңа кулланучыларны үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасына тоташтыру.

3.7 СНИП 2.04.02 нигезендә кайнар, эчә торган, техник суыны куллану нигезендә исәпләнгән төрле үсеш сценарийларын исәпкә алып, ким дигәндә 10 ел дәвамында кайнар, эчә торган, техник суыны куллану балансы. 84 һәм СНИП 2.04.01-85, шулай ук үсеш перспективаларын һәм үсеш составындагы һәм структурасындагы үзгәрешләрне исәпкә алып, халыкның хәзерге су куллану күләменә һәм аның динамикасына нигезләнеп

Жирлекне үстерү планнары реконструкция һәм уңайлы яшәү шартлары тудыручы яңа заманча үсеш булдыру аша булган үсеш өлкәләрендә урнашкан яңа торак төзелешен тәмин итә. Муниципалитет территориясен үстерү яхшырту дәрәжәсен һәм яшәү уңайлылыгын арттыруны тәмин итә. Моннан тыш, демографик үсеш өчен уңайлы шартлар тудырылган очракта, социаль, сәнәгать һәм торак өлкәләрен үстерү өчен булган программалар эшләнде, яңа эш урыннары булдырылды, һәм торак пункттагы халыкның куркынычсыз яшәү шартларын тәмин итү өчен кирәкле инфраструктура булдырылды, туучылар саны тотрыкланыр һәм миграция кимү халык саны кимер дип фаразлана.

Муниципалитет территориясе өчен үсеш планнарын анализлау нигезендә, халыкны арттыру планнары юк. Бу схема яңа кулланучыларны су белән тәмин итү чөптөрөнә тоташтыру, шулай ук яшәү уңайлылыгын арттыру (кулланучыларга су куллану чыгымнарын арттыру) белән бәйлә су куллануны арттыруны күздә тотта.

Көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары өчен су куллануның фаразланган баланслары, халык үзгәрүен исәпкә алып, 11 нче таблицада китерелгән.

Таблица 11- Су куллануның баланслары

№ р/р	Күрсәткечләр	Су куллануны фаразлау		
		Уртача көн. м³/көн	Еллык т.м³/ел	Макс. көн. м³/көн
1	Кенсар			
1.1	Халык:	24,780	9.045	29,736
1.2	Башка кулланучылар:	4,956	1.809	5.947
1.3	Барысын да кулланучылар	29,736	10.854	35,683
2	Яңасала			
2.1	Халык:	41,300	15,074	49,560
2.2	Башка кулланучылар:	8,260	3.015	9.499
2.3	Барысын да кулланучылар	49,560	18.089	59,059

3.8 Ябык кайнар су белән тээмин итү системаларын кулланып, күрсәтелгән системаның технологик үзенчәлекләрен чагылдырган үзәкләштерелгән кайнар су белән тээмин итү системасының тасвирламасы

Муниципалитетта үзәкләштерелгән кайнар су белән тээмин итү юк. Абонентларга кайнар су белән тээмин итү ихтыяжлары өчен су жылыту шәхси рәвештә – электр су жылыткычлары куеп яки ваннада кайнар су әзерләп була.

3.9 Кайнар, эчә торган, техник суының фактик һәм көтелгән куллану турында мәгълүмат (еллык, уртача көндәлек, максималь көн саен)

Кайнар, эчә торган, техник суын фактик һәм көтелгән куллану турында мәгълүмат 12 нче таблицада китерелгән.

Таблица 12- Көнкүреш һәм эчү ихтыяжлары өчен фактик һәм көтелгән су куллану турында мәгълүмат

Кулланучы	Периодлар					
	2024			2040		
	Урта. көн. м³/көн	Еллар. мең м³/ел	Макс. көн. м³/көн	Урта. көн. м³/көн	Еллар. мең м³/ел	Макс. көн. м³/көн
Кенсар	27,033	9.867	32,439	29,736	10.854	35,683
Яңасала	45,054	16,445	53,690	49,560	18.089	59,059

3.10 Кайнар, эчә торган һәм техник суына куллануның территориаль структурасы тасвирламасы, бу технологик зона тарафыннан жимерелгән су белән тээмин итүче оешмалар докладларынан билгеле булырга тиеш;

Муниципалитет территориясендә су белән тээмин итү хезмәтенең төп кулланучылары - халык, бюджет оешмалары (идарә итү, мәктәпләр, балалар бакчалары). Файдалы су белән тээмин итү күләме су куллану стандартларына нигезлэнгән жайланмалар булмаганда, су счетчикларын уку буенча билгеләнә.

Су куллануның территориаль структурасы 15 нче таблицада китерелгән.

3.11 Су белән тээмин итү өчен су чыгымнарын абонент төре буенча бүлү фаразы, шул исәптән торак биналарга, жәмәгать һәм бизнес объектларына, сәнәгать объектларына су белән тээмин итү, кайнар, эчемлек һәм техник суының фактик чыгымнарына нигезлэнеп, мәгълүматны исәпкә алып, абонентлар тарафыннан кайнар, эчә торган, техник су киләчәктә куллану

Су белән тээмин итү өчен су чыгымнарын бүлү фаразы 13 нче таблицада китерелгән.

Таблица 13 - Су белән тээмин итүгә су чыгымнарын бүлү фаразы

Кулланучы	Периодлар					
	2024			2040		
	Урта. көн. м³/көн	Еллар. мең м³/ ел	Макс. көн. м³/көн	Урта. көн. м³/көн	Еллар. мең м³/ ел	Макс. көн. м³/көн
Кенсар						
Барысын да кулланучылар, шул исәптән	27,033	9.867	32,439	29,736	10.854	35,683
Халык	22,527	8.222	27,033	24,780	9.045	29,736
Башка кулланучылар	4,505	1.644	5.407	4,956	1.809	5.947
Яңасала						
Барысын да кулланучылар, шул исәптән	45,054	16,445	53,690	49,560	18.089	59,059
Халык	37,545	13,704	45,054	40,924	15,074	49,128
Башка кулланучылар	7,509	2.741	8.635	8.635	3.015	9.931

3.12 Аны ташу вакытында кайнар, эчә торган һәм эшкәртелгән су фактик һәм планлаштырылган югалтулар турында мәгълүмат (еллык, уртача көндәлек кыйммәтләр)

Аны ташу вакытында кайнар, эчә торган һәм эшкәртелгән су фактик һәм планлаштырылган югалтулар турында мәгълүмат 14 нче таблицада китерелгән.

Таблица 14 - Эчәрлек суны фактик һәм планлаштырылган куллану турында мәгълүмат

Күрсәткечләр	Вакытлар			
	2024		2040	
	Урта. көн. куб метр/көн	Еллар. мең куб метр ел	Урта. көн. куб метр/көн	Еллар. мең куб метр ел
Кенсар				
Су күтәрелде	29,736	10.854	31,817	11,613
Су югалту	2.703	0.987	2.082	0.760
Эчәрлек су кулланучыларга барлыгы китерелде, шул исәптән:	27,033	9.867	29,736	10.854
Халык	22,527	8.222	24,780	9.045
Башка кулланучылар	4,505	1.644	4,956	1.809

Күрсәткечләр	Вакытлар			
	2024		2040	
	Урта. көн. куб метр/көн	Еллар. мең куб метр ел	Урта. көн. куб метр/көн	Еллар. мең куб метр ел
Яңасала				
Су күтәрелде	49,560	18.089	53,290	19,451
Су югалту	4,505	1.644	3,730	1.362
Эчәрлек су кулланучыларга барлыгы китерелде, шул исәптән:	45,054	16,445	49,560	18.089
Халык	37,545	13,704	40,924	15,074
Башка кулланучылар	7,509	2.741	8.635	3.015

Диспетчер системасын оештыру, үлчәү жайланмалары урнаштыру һәм булган торба үткәргечләрен реконструкцияләү кебек энергияне сак тоту һәм су саклау чараларын кертү су югалтуларын киметәчәк, су куллануны киметәчәк, су белән тәмин итү станцияләренә йөкне киметәчәк, эш сыйфатын яхшыртачак, һәм торак төзелеше вакытында хезмәт күрсәтү өлкәсен киңәйтү.

3.13 Су белән тәмин итү һәм санитариянең перспектив баланслары (гомуми - кайнар, эчә торган, техник суы белән тәмин итү һәм сату балансы, территорияль - технологик су белән тәмин итү зоналары буенча кайнар, эчә торган, техник су белән тәмин итү балансы, структур - кайнар сату балансы, абонентлар төркемнәре буенча эчү, техник суы)

Жирлекне су белән тәмин итүнең перспектив һәм структур баланслары 14 нче таблицада китерелгән. Территорияль баланс 15 нче таблицада китерелгән.

Таблица 15 - Технологик су белән тәмин итү зоналары буенча су белән тәмин итүнең территорияль балансы

Су куллануның максаты	Берәмлек ләр. үзгәртү.	Вакытлар	
		2024	2040
Кенсар	мең м ³	10.854	11,613
Яңасала	мең м ³	18.089	19,451

3.14 Кайнар, эчэ торган, техник суының килэчэктэ куллану һәм ташу вакытында кайнар, эчэ торган, техник суыны югалту күләменә нигезләнеп, су кабул итү һәм чистарту корылмаларының кирәкле сыйдырышлыгын исәпләү, кирәкле тәмин итү һәм куллану күләмен күрсәтә. технологик зоналар буенча кайнар, эчэ торган, техник суы, кытлык (резерв) куәтләре, ел белән бүленә

Су кабул итү һәм чистарту корылмаларының кирәкле сыйдырышлыгын исәпләү 16-нчы таблицада китерелгән.

Таблица 16 - Су кабул итү корылмаларының кирәкле сыйдырышлыгын исәпләү

Билгеләнү	Көчле жан		Вакытлар		Фаразланган чор.		
	куб	метр	куб метр/көн	куб метр/көн	(+/-) Резерв/дефицит		
	төзиләр	куб	мең метр/ел	куб метр/ел	куб метр/көн	куб метр/көн	%
	мең метр/ел				мең метр/ел	куб метр/ел	
Кенсар							
Өйдәге эчэ торган су			31,817		-5.82		-22.37
челтәргә бирелә			11,613		-2.12		-22.37
Су югалту	26		2.082				
	9.49		0.760				
Кулланучыга			29,736		-3.74		-14.37
тормышка ашыру			10.854		-1.36		-14.37
Яңасала							
Өйдәге эчэ торган су			53,290		159.71		74.98
челтәргә бирелә			19,451		58.29		74.98
Су югалту	213		3,730				
	77,745		1.362				
Кулланучыга			49,560		163.44		76.73
тормышка ашыру			18.089		59.66		76.73

Таблица буенча, булган су кабул итү корылмаларының сыйдырышлыгы барлык кулланучыларны кирәкле исәпләнгән су куллану өчен җитәрлек түгеллеген күрсәтә. Сыйфатлы су белән тәмин итүне тәмин итү өчен, киләчәктә муниципалитет үсеше өчен тотрыклы база булдыру өчен, җитештерүчәнлекне арттыру һәм ресурсларын беткән объектларны торгызу белән су кабул итү структураларын модернизацияләү һәм реконструкцияләү чараларын күрсәтә. һәм яңа кулланучыларны үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасына тоташтыру.

3.15 Гарантияләүче оешма статусы бирелгән оешманың исеме

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасына хезмәт күрсәтүче оешмалар исемлегенә түбәндәге таблицада китерелгән.

Таблица 17 - Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы объектларына хезмәт күрсәтүче ресурслар белән тәэмин итү оешмалары исемлегә

Авыл исеме	РСО исеме
Кенсар	ООО «Водоканал АМР»
Яңасала	ООО «Водоканал АМР»

Муниципалитет территориясендә су белән тәэмин итү системаларын тоту Яңасала авыл җирлегә, ООО «Водоканал АМР» тарафыннан башкарыла.

Татарстан Республикасының Арча Муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән 2025 елның 30 октябрәндәге №1040, ООО «Водоканал АМР» Арча Муниципаль районында салкын су белән тәэмин итү һәм санитария системасы өчен гарантия бирүче оешма статусы бирелде.

2011 елның 7 декабрәндәге Федераль Законның 12 статьясы нигезендә №416-ФЗ «Су белән тәэмин итү һәм санитария», һәр үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү һәм (яки) санитария системасы өчен торак пунктлар һәм шәһәр округларының җирле үзидарәләре гарантияләүче оешманы билгели һәм зоналар булдыра.

Салкын су белән тәэмин итүче һәм (яки) санитария һәм эксплуатацияле су белән тәэмин итүче оешма һәм (яки) канализация чөлтәренә гарантия бирүче оешма статусы бирелә, әгәр салкын су белән тәэмин итүче һәм (яки) канализация белән тәэмин итүче барлык оешмаларның абонентлары күп булса, бу оешманың су белән тәэмин итү һәм (яки) канализация чөлтәрләре.

Гарантияләүче оешма салкын су белән тәэмин итү һәм (яки) санитария белән тәэмин итәргә тиеш, әгәр абонентларның капитал төзелеш проектлары билгеләнгән тәртиптә үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итүгә һәм (яки) санитария системасына мондый гарантияле оешма эшчәнлегә өлкәсендә тоташкан булса. Гарантияләүче оешма үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү һәм (яки) санитария системалары белән эшләүче оешмалар белән Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры китереп ышанычлы һәм өзлексез салкын су белән тәэмин итү һәм (яки) санитария тәэмин итү өчен килешүләр төзи.

4 бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү өчен тәкъдимнәр."

Су белән тәмин итү системалары комплексының яңа төзелеше, реконструкцияләү һәм техник яңадан жиһазландырылуы чараларының максаты - кулланучыларны яңа сыйфат стандартлары таләпләренә туры килгән эчә торган су белән тәмин итү, жиһазларның энергия нәтижәлелеген күтәрү, контроль һәм автоматик көйләү. Су белән тәмин итү процесслары, яңгын сүндерүне оештыруны яхшырту, физик тузуны киметү һәм су белән тәмин итү челтәрләренең гидротехник режимын яхшырту.

Бу чараларны тормышка ашыру су белән тәмин итү системасының төп компонентларының тотрыклы, ышанычлы эшләвен гарантияли һәм резидентларны тәмин итү өчен кирәкле күләмдә югары сыйфатлы эчемлек суы алачак.

4.1 Су белән тәмин итү схемаларын тормышка ашыру өчен төп чаралар исемлеге, ел саен бүленә

Яңасала авыл җирлеген су белән тәмин итү системасын үстерүнең төп юнәлеше - булган системаны саклау, су кабул итү корылмаларын һәм насос станцияләрен модернизацияләү, шулай ук тузган бүлекләргә акренләп алыштыру. су белән тәмин итү челтәрләре.

Су белән тәмин итү схемаларын тормышка ашыру, шулай ук эчә торган су сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү өчен төп чаралар исемлеге 18 нче таблицада китерелгән.

Таблица 18 - Су белән тәмин итү схемаларын тормышка ашыру өчен чаралар

№ р/р	Чараның исеме	Дизайн һәм бәяләнгән бәя, мең сум.	Социаль-иқтисади эффект	Тәмамлау вакыты (чирек, ел)
1	Яңасала авыл җирлегендә су белән тәмин итү системасы объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү чаралары			

№ р/р	Чараның исеме	Дизайн һәм бәяләнгән бәя, мең сум.	Социаль-иқтисади эффект	Тәмамлау вакыты (чирек, ел)
1.1	Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү чыганаclarын һәм су чистарту корылмаларын модернизацияләү (насос жиһазларын алыштыру, приборлар һәм контроль системаларын урнаштыру, куркыныч калдыкларны оештыру, су кабул итүне контрольдә тоту һәм идарә итү системасын автоматлаштыру һ.б.)	2250	Су югалтуларын киметү, халыкның санитар куркынычсызлыгын тәмин итү, СанПиН таләпләре	2026-2040
1.2	Тузган су белән тәмин итү чөлтәрләрен этаплы алыштыру	5250	Су югалтуларын киметү, халыкның санитар куркынычсызлыгын тәмин итү, СанПиН таләпләре	2026-2040

* - Капитал инвестицияләр бәясе НЦС 81-02-19-2025 «Коллекция № 19 нигезендә зурайтылган. Шәһәр инфраструктурасы биналары һәм структуралары» һәм НЦС 81-02-14-2025 «Коллекция № 14. Ачык һавада су һәм канализация чөлтәрләре». Су белән тәмин итү системасын үстерү проектларын тормышка ашыруның төгәл бәясе проект сметаларын эшләгәндә ачыкланырга тиеш.

4.2 Су белән тәмин итү схемаларын тормышка ашыру өчен төп чаралар өчен техник нигезләр, шул исәптән потенциал су белән тәмин итү чыганаclarының гидрогеологик характеристикалары, су белән тәмин итү чыганаclarының санитар характеристикалары, шулай ук каралган чараларны тормышка ашыру нәтижәсендә бу характеристикаларның мөмкин булган үзгәреше. су белән тәмин итү схемасы

Су белән тәмин итү системасын төзү һәм реконструкцияләү чараларын тормышка ашыру нәтижәсендә түбәндәге нәтижеләргә ирешеләчәк:

1. Халыкка һәм норматив санитар таләпләргә туры килгән предприятиеләргә китерелгән эчә торган суның тотрыклы сыйфат составына ирешү (СанПиН 2.1.3684-21 "Шәһәр һәм авыл торак пунктлары территорияләрен саклау, су объектлары, эчә торган су һәм эчә торган су белән тәмин итү, атмосфера һавасы, туфрак, яшәү урыны, сәнәгать һәм жәмәгать бүлмәләре эше, оештыру һәм санитар һәм анти-эпидемия (профилактик) чараларны тормышка ашыру. "). Социаль нәтижеләр - су белән тәмин итү системасының ышанычлылыгын тәмин итү һәм эчә торган су сыйфатын яхшырту, яшәү уңайлылыгын арттыру.

2. Кулланучыларга югары сыйфатлы су белән тәмин итү.

3. Су белән тәмин итү системасы объектлары эшләгәндә гадәттән тыш хәлләр куркынычын киметү.

4. Торак төзелеше планлаштырылган өлкәләргә су белән тәмин итү чөлтәре белән тәмин итү.

5. Физик киёмне киметү һәм су белән тәмин итү чөлтәрләренең гидротехник режимын камилләштерү.

6. Янгын сүндерүне оештыруны камилләштерү.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерү чараларын тормышка ашыруның социаль эффекты халыкның һәм башка кулланучыларның жәмгыять өчен яраклы бәяләрдә (тарифларда) стандарт сыйфатлы су белән гарантияләнгән канәгатьләнүендә тора. Икътисади аспектта электр сатып алу чыгымнарының гомуми чыгымнары кимү. Бу халыкның суны материал ресурс буларак куллануны киметү, шулай ук су белән тәмин итү объектларында энергия саклау технологияләре һәм жиһазлары кергү ярдәмендә ирешелә.

Электр энергиясен куллануның эффективлыгын күтәрү, кирәк булган энергиянең иң аз бәясенә су хезмәтләрен мөмкин кадәр тулы итеп күрсәтү максатыннан, чараларны һәм коралларны ачыклау һәм тормышка ашыру кебек каралырга мөмкин. Ләкин, бу бер үк вакытта стратегик юнәлешне тормышка ашырырга комачауламый —, турыдан-туры су һәм электр энергиясен саклауның үзара бәйләнгән төрле комбинацияләрендә халык тарафыннан су куллануны киметү.

Уртак планлаштыру ярдәмендә су саклау һәм энергия саклау чараларының эффективлыгы зурайды. Мәсәлән, агып чыгу су саклауны һәм басым югалтуларын киметүне тәмин итә, бу насослар су жибәрү өчен кулланган көчен киметеп энергияне саклай. Бер насосны икенчесенә алыштыру, нәтижелерәк, энергияне сак тотуга китерә. Шулай итеп, агып чыгу аркасында басым

югалтуларын киметү булган насосларны түбән электр насослары белән алыштырырга мөмкинлек бирәчәк, өстәмә энергия һәм акчаны экономияли.

Су белән тәмин итү системасының эффективлыгын күтәрү өчен стимуллар чыгымнарны киметү, энергия һәм су белән тәмин итү куркынычсызлыгын тәмин итү, әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын киметүне үз эченә ала. Су системаларында энергияне эффектив куллану еш кына халыкның үсә барган ихтияжларын канәгатьләндереп, кулланучылар хезмәтен яхшырту өчен су белән тәмин итү системаларын камилләштерү өчен иң нәтиҗәле ысул. Су белән тәмин итүнең эффективлыгын күтәрү өчен комплекслы чаралар тормышка ашыру чыгымнарның кимүен, булган системаларның эш куәтенә артуын һәм кулланучылар ихтияжларын канәгатьләндерү дәрәжәсен күтәрүне тәмин итә.

Ресурсларны саклау су житештерү һәм ташу этабында да, куллану вакытында, су, электр һәм аларны сатып алу өчен акча бер үк вакытта сакланган вакытта мөмкин.

Энергияне сак тоту өлкәсендә төп юнәлешләр

- энергия саклаучы җиһазлар кертү һәм куллану;
- су агып чыгу һәм югалтуларны киметү;
- үз куллану өчен су куллануны киметү;
- су үлчәү җайланмалары урнаштыру.

4.3 Төзелә торган, реконструкцияләнган һәм эшләтеп җибәрү өчен тәкъдим ителгән су белән тәмин итү системасы объектлары турында мәгълүмат

Кулланучыларга сыйфатлы эчемлек суы бирү өчен, түбәндәге чараларны тормышка ашырырга киңәш ителә:

- Хәзерге су кабул итү структураларын яңарту;
- Тузган су белән тәмин итү челтәрләрен этаплау;

Яңа төзелгән һәм реконструкцияләнган су белән тәмин итү системасы корылмалары системаларның булган су кабул итү берәмлекләре территориясендә планлаштырыла.

4.4 Су белән тәмин итүче оешмалар объектларында диспетчерлык системалары, телемеханикалаштыру һәм су белән идарә итү системалары үсеше турында мәгълүмат

Шәһәр торак пунктларында үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системалары объектларында диспетчерлык, телемеханикалаштыру һәм су белән идарә итү системалары юк.

Энергияне сак тотучы яңа эффектив технологияләр кертү - шәһәрләргә һәм шәһәрләргә су белән тәмин итүне оператив диспетчерлык контроле өчен заманча автоматлаштырылган система булдыру. Бу программаны тормышка ашыру кысаларында ешлык конвертерларын, автоматлаштыру шкафларын, басым сенсорларын һәм үлчәү җайланмаларын барлык су кабул итү корылмаларына урнаштырырга кирәк. Урнаштырылган ешлык конвертерлары электр куллануны

30% ка киметә, насос агрегатларының электр двигательләренең эшләвен тәмин итә һәм су чүкечен бетерә. АСОДУны тормышка ашыруның төп максаты

- күрсәтелгән технологик режимны һәм структураларның, корылмаларның, төп һәм ярдәмче җиһазларның һәм элементларның гадәти эш шартларын саклау;
- күрсәтелгән технологик режимнан тайпылышлар һәм бозулар, структуралар, корылмалар, җиһазлар һәм элементларның гадәти эш шартлары;
- контрольдә гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу өчен сигнализация объектлар;
- билгеләнгән шартлардан тайпылышларны һәм бозуларны тиз арада бетерү сәләте.

4.5 Су счетчиклары булган биналар, корылмалар, корылмалар җиһазлары һәм кулланылган су өчен түләүләр вакытында куллану турында мәгълүмат

Кулланучылар абонентлары керемнәрендә су счетчикларының булуы турында мәгълүмат бирелмәгән.

Үчәү җайланмаларын урнаштыру - торак һәм коммуналь хезмәтләр комплексын реформалаштыру өчен иң мөһим шартларның берсе.

Индивидуаль һәм коммуналь су счетчикларын урнаштыру, булган биналарда да, яңа төзелеш мәйданнарында да, энергияне сак тоту өлкәсендә төп юнәлешләрнең берсе. Бу ресурсларны су җитештерү һәм ташу этабында да, куллану вакытында да саклаячак.

4.6 Торба үткәргечләрен (маршрутларны) территория аша узучы маршрутлары вариантларын тасвирлау, аларны аклау

Суның туңмасын өчен, су өзлексез хәрәкәтен тәмин итү өчен суүткәргечләр җир астына салына. Киләчәктә торба үткәргечләрен муниципалитет территориясе аша узучы өчен булган маршрутлар сакланачак. Реконструкцияләнган су белән тәмин итү бүлекләренең маршрутлары булган чөптәрдә маршрутларына туры килә.

Гадәттән тыш хәлләр булганда тиз керү өчен юл буенда торак биналарга яңа торба үткәргечләр салынган.

Чөптәрдә булган һәм яңа торак биналарга төгәл юнәлтү, территориянең вертикаль урнашуын һәм чөптәргә гидротехник режимын исәпкә алып, үсеш проектларын эшләү этабында башкарылачак.

4.7 Насос станцияләренең, танкларның, су манараларының урнашуы турында тәкъдимнәр

Хәзерге насос станцияләренең, чиста суүткәргечләрнең һәм су манараларының урнашуы үзгәрешсез кала. Яңа төзелгән һәм реконструкцияләнган су белән тәмин итү системалары булган су кабул итү агрегатлары территориясендә урнашачак.

4.8 Үзәкләштерелгән кайнар су белән тәмин итү һәм салкын су белән тәмин итү системаларын урнаштыру өчен планлаштырылган зоналарның чикләре.

Тәкъдимнәр юк.

4.9 Үзәкләштерелгән кайнар су белән тәмин итү һәм салкын су белән тәмин итү системаларының булган һәм планлаштырылган урнашу карталары (схемалары)

Су белән тәмин итү челтәрләренең урнашуы турында мәгълүмат бу схемага кушымталарда бирелгән.

Кулланучыларга ышанычлы һәм өзлексез су белән тәмин итү, шулай ук халыкны санитар һәм гигиена таләпләренә туры килгән су белән тәмин итү тәкъдимнәре

1. Максаты белән 5 елга бер тапкыр үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын техник тикшерү үткөрү

- су белән тәмин итү чыганагының торышын һәм сезонлы үзгәрешләрен исәпкә алып, билгеләнгән таләпләргә туры китереп, эчә торган су әзерләү өчен нормаль режимда эшләүче су чистарту корылмаларының техник мөмкинлеген билгеләү;

- су белән тәмин итү челтәрләренең һәм насос станцияләренең техник характеристикаларын билгеләү, шул исәптән югалту темплары, физик тузу һәм тузу күрсәткечләре, бу челтәрләрнең һәм станцияләрнең энергия нәтижәлеген, топология оптимальлеген һәм энергиянең артык арту дәрәжәсен;

- салкын һәм кайнар су белән тәмин итүче оешманың эш максатларын иң яхшы булган (булган технологияләр) кулланып салкын һәм кайнар су белән тәмин итүче оешмаларның эш максатлары белән чагыштыру.

2. СанПиН 1.2.3685-21 «Гигиена стандартларын һәм кешеләргә экологик факторларның куркынычсызлыгын һәм (яки) зарарсызлыгын тәмин итү таләпләрен үтәү өчен челтәргә чыгарылган су мониторингы»;

3. Су белән тәмин итү челтәрләрен реконструкцияләү – булган челтәрләрнең гадәттән тыш, тузган, аз сыйдырышлы бүлекләрен алыштыру һәм яңа төп челтәрләр урнаштыру. Яңа челтәрләр төзегәндә, гарантиялэнгән хезмәт срогы 50 ел булган аз тыгызлыктагы полиэтилен торбалар кулланыла.

5 бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү чараларының экологик аспектлары."

5.1 Юынтык суларын агызу (эшкәртү) вакытында төзелеш һәм реконструкцияләү өчен тәкъдим ителгән үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының су бассейнына зарарлы йогынты ясау чаралары турында мәгълүмат

Су алу һәм су белән тәмин итү чөлтәренә ташуның технологик процессы зарарлы чыгарулар белән озатылмый.

Су белән тәмин итү чөлтәре әйләнә-тирә мохиткә зарарлы йогынты ясамый; объект экологик чиста структура.

Су белән тәмин итү чөлтәрен эшлэгәндә су көнкүреш ихтыяжлары өчен кулланылмый, һәм техник сулар барлыкка килми. Су белән тәмин итү чөлтәренә эшләве зарарлы матдәләргә су объектларына һәм җиргә агызуны тәмин итми.

Төзелеш эшләре вакытында су җитештерү өчен кирәк түгел. Эчәрлек сыйфатлы су көнкүреш ихтыяжлары өчен кулланыла. Эш документларында күрсәтелгән таләпләр үтәлсә, җир өстендәге һәм җир асты суларының торышына тискәре йогынты төзелеш чорында гына күзәтеләчәк, вакытлыча булачак һәм әйләнә-тирә мохит торышына зур йогынты ясамас.

5.2 Су белән эшкәртүдә кулланылган химик реагентлар белән тәмин итү һәм саклау чараларын тормышка ашырганда әйләнә-тирә мохиткә зарарлы йогынты ясау чаралары турында мәгълүмат (хлор һ.б.).

Химик реагентлар хәзерге вакытта су чистарту процессында кулланылмый.

6 бүлөк "Үзөклөштөрөлгөн су белән тәмин итү системаларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләүгә капитал салу күләмен бәяләү."

6.1 Су белән тәмин итү схемаларын тормышка ашыру өчен төп чараларның бәясен бәяләү

Су белән тәмин итү системалары комплексының яңа төзелеш, реконструкцияләү һәм техник яңадан җиһазлануы чараларының максаты - кулланучыларга сыйфат стандартлары таләпләренә туры килгән, җиһазларның энергия нәтиҗәлелеген күтәрү, мониторинг һәм автоматик көйләү. су белән тәмин итү процесслары.

Бу чараларны тормышка ашыру су белән тәмин итү системасының төп компонентларының тотрыклы, ышанычлы эшләвен гарантияли һәм резидентларны тәмин итү өчен кирәкле күләмдә югары сыйфатлы эчемлек суы алачак.

Калган капитал салуларның бәясе якынча эксперт сметаларына, аналог корылмалары өчен консолидацияләнгән сметаларга һәм барлыкка килгән сыйдырышлык берәмлеге өчен берәмлек бәяләренә нигезләнеп билгеләнә. Проект өчен дизайн сметаларын эшләгәндә, бәяләр ачыкланырга тиеш.

Су белән тәмин итү схемаларын тормышка ашыру, шулай ук эчә торган су сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерү өчен төп чаралар исемлеге 19 таблицада китерелгән.

Таблица 19 - Су белән тәмин итү схемаларын тормышка ашыру өчен чаралар

№ р/р	Исем һәм исемлек керелгән объектлар	Тик шер ү вак ыты	Сату бәясе, мең сум.											
			Барлыг ы	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034- 2037	2038- 2040
1	Яңасала авыл җирлегендә үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасы объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү чаралары													

№ р/р	Исем һәм исемлек керелгән объектлар	Тик шер ү	Сату бәясе, мең сум.											
			Барлыг ы	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034- 2037	2038- 2040
1.1	Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү чыганаclarын һәм су чистарту корылмаларын модернизацияләү (насос жиһазларын алыштыру, приборлар һәм контроль системаларын урнаштыру, куркыныч калдыкларны оештыру, су кабул итүне контрольдә тоту һәм идарә итү системасын автоматлаштыру һ.б.)	2026 - 2040	2250		150	150	150	150	150	150	150	150	600	450
1.2	Тузган, су белән тәмин итү челтәрләрен этаплы алыштыру	2026 - 2040	5250		350	350	350	350	350	350	350	350	1400	1050
	БАРЛЫГЫ:		7500	0	500	500	500	500	500	500	500	500	2000	1500

* - Капитал инвестицияләр бәясе НЦС 81-02-19-2025 «Коллекция № 19 нигезендә зурайтылган. Шәһәр инфраструктурасы биналары һәм структуралары» һәм НТС 81-02-14-2025 «Коллекция № 14. Ачык һавада су һәм

канализация челтэрлэре». Су белэн тээмин итү системасын үстерү проектларын тормышка ашыруның төгэл баясе проект сметаларын эшлэгэндә ачыкланырга тиеш.

6.2 Житештерү өчен булмаган объектлар һәм инженер инфраструктурасы өчен киңәйтелгән смета стандартлары нигезендә ясалган, дәүләт сәясәтен үстерү функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә кирәкле капитал салу күләмен бәяләү. һәм төзелеш өлкәсендә хокукый жайга салу, яисә объектлар өчен кабул итү - капитал төзелеше һәм эш төре буенча аналоглар, финанслау чыганаclarын күрсәтә

Су белән тәмин итү системасының сыйфатын һәм ышанычлылығын күтәрү чараларына капитал салу күләме, торак пунктның озак вакытлы үсешен һәм үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасын исәпкә алып, якынча 7500,0 мең сум. Капитал инвестицияләр бәясе якынча эксперт сметаларына, аналог корылмалары өчен консолидацияләнгән сметаларга һәм барлыкка килгән сыйдырышлык берәмлеге өчен берәмлек бәяләренә нигезләнеп билгеләнә. Projectәр проект өчен дизайн сметаларын эшлэгәндә, бәяләр ачыланырга тиеш.

Финанслауның төп чыганаclarы

- милли бюджеттан акча;
- муниципаль бюджеттан акча;
- инвестиция программасы нигезендә тоташу өчен түләүләрдән алынган акча;
- тарифка инвестиция премиясенә карата алынган акча;
- кредит фондлары һәм муниципаль кредит;
- предприятияләр, клиентлар - уйлап табучылар акчалары;
- законда каралган бүтән чаралар.

Су белән тәмин итү системасын үстерү чараларын тормышка ашыру мөмкинлеге юк, су белән тәмин итү челтәрләренә техник тоташу тарифлары аша, куллану үсеше булмаганлыктан. яңа предприятияләр төзү. Электр куллануны киметү, шулай ук ташу вакытында су югалтуларын киметү өчен, тарифны арттырып, өстәмә субсидияләр кертеп, өстәмә акча жәлеп итәргә кирәк. Киләчәктә чараларны тормышка ашыру өчен тарифны арттыру инвестиция фондларын жәлеп итәчәк, чөнки энергия чыгымнарын киметү һәм су югалтуларын киметү акчаны экономияләчәк, шуның аркасында чараларның кире кайтуы сизелерлек кимиячәк.

7 бүлек "Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларын үстерү өчен күрсәткечләрнең планлаштырылган кыйммәтләре."

Су белән тәмин итү системасын төзү һәм реконструкцияләү чараларын тормышка ашыру нәтижәсендә түбәндәге нәтижеләргә ирешеләчәк:

1. Халыкка һәм норматив санитар таләпләргә туры килгән предприятиеләргә китерелгән эчә торган суның тотрыклы сыйфат составына ирешү (СанПиН 2.1.3684-21 "Шәһәр һәм авыл торак пунктлары территорияләрен саклау, су объектлары, эчә торган су һәм эчә торган су белән тәмин итү, атмосфера һавасы, туфрак, яшәү урыны, сәнәгать һәм жәмәгать бүлмәләре эше, оештыру һәм санитар һәм анти-эпидемия (профилактик) чараларны тормышка ашыру. ".) Социаль нәтижеләр - су белән тәмин итү системасының ышанычлылыгын тәмин итү һәм эчә торган су сыйфатын яхшырту, яшәү уңайлылыгын арттыру.

2. Кулланучыларга югары сыйфатлы су белән тәмин итү.

3. Су кабул итү корымалары һәм су белән тәмин итү челтәрләре эшләгәндә гадәттән тыш хәлләр санын киметү.

Таблица 20 - Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системалары өчен үсеш максатлары

№ р/р	Күрсәткечнең исеме	Үлчәү берәмлеге	Норматив чор өчен планлаштырылган күрсәткечләрнең кыйммәтләре					
			2024	2025	2026	2027	2028	2029-2040
1	Су сыйфаты күрсәткечләре							
1.1	су белән тәмин итү чыганаclarыннан, су белән тәмин итү станцияләреннән яки үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасының башка объектларыннан китерелгән су белән тәмин итү челтәренә китерелгән эчемлек су үрнәкләренең өлеше, житештерү контроле нәтижеләре нигезендә алынган үрнәкләрнең гомуми күләмендә билгеләнгән таләпләргә туры килми. эчә торган су сыйфаты	%	0	0	0	0	0	0

№ р/р	Күрсәткечнең исеме	Үлчәү берәмлеге	Норматив чор өчен планлаштырылган күрсәткечләрнең кыйммәтләре					
			2024	2025	2026	2027	2028	2029- 2040
1.2	эчәрлек су үрнәкләрен тарату су белән тәэмин итү чөлтәрендәге өлеше, эчә торган су сыйфатын житештерүне контрольдә тоту нәтижәләре нигезендә алынган үрнәкләрнең гомуми күләмендә билгеләнгән таләпләргә туры килми	%	0	0	0	0	0	0
2	Ышанычлылык һәм өзлексез су белән тәэмин итү күрсәткечләре							
2.1	Коммуналь инфраструктура системалары авариясе	берәмлекләр/км	0,2	0,2	0,2	0.15	0.15	0.1
2.2	Товар һәм хезмәт күрсәтү вакыты (өзлексез)	сәгать/көн	24	24	24	24	24	24
2.3	Су белән тәэмин итү чөлтәрләренең амортизациясе	%	55	55	50	45	40	30
2.4	Салкын су белән тәэмин итү чөлтәрендәге югалтулар	%	10	10	10	9	9	8

Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын үстерү өчен максатчан күрсәткечләрнең кыйммәтләре су белән тәэмин итү схемасы белән каралган чаралар тормышка ашырылганнан соң яңартуны таләп итә.

Бүлек 8 «Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системаларының хужасыз объектлары исемлеге (ачыкланган булса) һәм аларны эшләргә вәкаләтле оешмалар исемлеге»

Хужалык билгеләре булган объект турында мәғлүмат Россия Федерациясенең дәүләт хакимиятенең башкарма органнарыннан, Россия Федерациясенең субъектларыннан, җирле үзидарә органнарыннан, шулай ук юридик затлар һәм шәхесләр белдерүләре нигезендә булырга мөмкин.

Федераль Закон № 416 «Су белән тәмин итү һәм санитария», үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасының хужасыз корылмалары ачыкланса, су белән тәмин итү челтәрен кертәп, су белән тәмин итү тәмин ителә, андый объектларның эше гарантияле оешма тарафыннан башкарыла, яки су белән тәмин итүче оешма тарафыннан waterәм су белән тәмин итү челтәрләре турыдан-туры күрсәтелгән хужасыз объектларга тоташтырылган, Административ күрсәтелгән объектларның күчерү актына кул куйган көннән алып, андый объектлар милек хокукы дип танылганчы яисә хужа булу, куллану һәм утильләштерү өчен кабул ителгәнче. андый әйберләргә граждандык законнары нигезендә калдырган.

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасының хужасыз корылмалары белән эш итү өчен су белән тәмин итүче оешманың чыгымнары тарифларны көйләү органнары тарафыннан су белән тәмин итү һәм санитария өлкәсендә бәяләр базасы белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнгәндә исәпкә алына. Россия Федерациясе Хөкүмәте.

Хужасыз тышкы челтәрләргә теркәү тәртибе Россия Федерациясенең Граждандык кодексы, 2015 елның 13 июлендәге Федераль Закон № 218-ФЗ «Күчемсез милекне теркәү», Россия Икътисади үсеш министрлыгының декабрь боерыгы нигезендә алып барыла. 10, 2015 № 931 «Хужасыз күчемсез милекне теркәү тәртибен билгеләү турында».

Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасының хужасыз корылмалары ачыкланмады.

3 бүлек. ДРЕНАЖ СХЕМАСЫ

1 бүлек "Чиста суларны утильләштерү өлкәсендә булган хәл."

1.1 Территориядәге суларны жыю, эшкәртү һәм чыгару һәм торак пункт территориясен оператив зоналарга бүлү системасы структурасы тасвирламасы

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

Үзәкләштерелгән дренаж булмаганда, торак биналардан һәм жәмәгать биналарындагы сулар шәхси участоклардагы чокырларга һәм септик танкларга юнәлтелә. Сепитлар һәм септик танклар су үткәрми торган дәрәжәгә ия түгел, бу туфрак һәм җир асты суларының пычрануына китерә.

1.2 Үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасын техник тикшерү нәтижәләрен тасвирлау, шул исәптән булган канализация чистарту корылмаларының тасвирламасы, шул исәптән кулланылган суларны чистарту процессының суларны чистарту сыйфаты стандартларын тәмин итү таләпләренә туры килүен бәяләү, объектларны куәтләү (резерв) һәм абонентлар булдырган җирле чистарту корылмалары тасвирламасы

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

Үзәкләштерелгән дренаж булмаганда, торак биналардан һәм жәмәгать биналарындагы сулар шәхси участоклардагы чокырларга һәм септик танкларга юнәлтелә. Сепитлар һәм септик танклар су үткәрми торган дәрәжәгә ия түгел, бу туфрак һәм җир асты суларының пычрануына китерә.

1.3 Технологик дренаж зоналарын, үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән дренаж зоналарын тасвирлау (дренаж үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән дренаж системалары ярдәмендә башкарыла торган өлкәләр) һәм үзәкләштерелгән дренаж системалары исемлегенә

2011 елның 7 декабрендәге Федераль Закон № 416-ФЗ «Су белән тәмин итү һәм санитария турында һәм Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең 2013 елның 5 сентябрендәге Указы » 782 № Су белән тәмин итү һәм санитария схемалары»(су белән тәмин итү һәм раслау кагыйдәләре белән бергә) һәм санитария схемалары», «Су белән тәмин итү һәм санитария схемаларын тоту өчен таләпләр») су белән тәмин итү һәм санитария өлкәсендә яңа төшенчәләр кертә:

«су агызуның технологик зонасы» Канализация челтәренең бер өлеше су утильләштерү оешмасына керә, аның эчендә калдык суын кабул итү, ташу, эшкәртү һәм утильләштерү яки калдык суын турыдан-туры (чистартмыйча) су объектына чыгару тәмин ителә;

«үзәкләштерелгән дренаж системасы – технологик үзара бәйләнгән инженер структуралары комплексы.

Технологик дренаж зоналарының тасвирламасы 21 нче таблицада китерелгән.

Таблица 21 - Технологик дренаж зоналары

Технологик дренаж зонасы	Дренаж системасы үзәкләштерелгән/үзәкләштерелмәгән	Объект дренаж
Кенсар	үзәкләштерелмәгән	Сеспитлар, септик танктар
Яңасала	үзәкләштерелмәгән	Сеспитлар, септик танктар

Үзәкләштерелгән дренаж булмаганда, торак биналардан һәм жәмәгать биналарындагы сулар шәхси участоклардагы чокырларга һәм септик танктарга юнәлтелә. Сеспитлар һәм септик танктар су үткәргич торган дәрәжәгә ия түгел, бу туфрак һәм жир асты суларының пычрануына китерә.

1.4 Хәзерге үзәкләштерелгән калдыкларны утильләштерү системасының чистарту заводында канализация суларын утильләштерүнең техник мөмкинлеген тасвирлау

Хәзерге вакытта Яңасала авыл жирлеген территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

1.5 Канализация коллекторларының һәм челтәрләренең, алардагы структураларның торышын һәм эшләвен тасвирлау, шул исәптән аларның тузуын һәм жирмерелүен бәяләү, үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасының булган объектларында чистарту суларын утильләштерү һәм эшкәртү мөмкинлеген билгеләү

Хәзерге вакытта Яңасала авыл жирлеген территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

1.6 Үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасы объектларының куркынычсызлыгын һәм ышанычлылыгын бәяләү

Хәзерге вакытта Яңасала авыл жирлеген территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

1.7 Үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасы аша суларның агып чыгуының экологик йогынтысын бәяләү

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

Су объектларын пычратуның төп чыганаклары эшкәртелмәгән (житәрлек эшкәртелмәгән) сулар һәм торак урыннарыннан буран сулары агып тора. Пычраткыч матдэләрнең химик үзенчәлекләре бу пычрану чыганакларына хас - болар нефть продуктлары, аммиак һәм селитралы азот, анион сирфактантлар (АПАВ). Бакыр, тимер, марганец һәм фенолның артуы табигый.

Чистартылмаган суларның җиргә һәм су объектларына агып чыгуы әйләнә-тирә мохиткә, су тоту физик һәм химик үзлекләренә, органик һәм органик булмаган зарарлы матдэләр, агулы матдэләр, патоген бактерияләр һәм авырларга тискәре йогынты ясый. металллар арта, һәм шулай ук авыру халык куркынычлыгында фактор.

Чистартылмаган суларның агып чыгышы кыргый табигатькә зыян китерә һәм тоту өлкәләренә деградациясенә иң куркыныч төрләренә китерә.

1.8 Муниципалитетның үзәкләштерелгән дренаж системасы белән капланмаган өлкәләрен тасвирлау

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

1.9 Җирлекнең дренаж системасының булган техник һәм технологик проблемаларын тасвирлау

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

1.10 Үзәкләштерелгән дренаж системасын (канализация) үзәкләштерелгән канализация системасы классификациясе турында мәгълүмат, шул исәптән торак пунктның үзәкләштерелгән канализация системалары классификациясе (канализация) исемлегә һәм тасвирламасы, шулай ук чистарту корылмалары турында мәгълүмат (бар икән) күрсәтелгән үзәкләштерелгән канализация системалары (канализация) аша агызылган чистарту суларын кабул итү, чистарту корылмаларының сыйдырышлыгы һәм аларда кулланылган суларны чистарту технологияләре турында, алынган суларның уртача еллык күләме

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк .

2 бүлек "Чиста суларны утильлештерү системасында сулар балансы."

2.1 Технологик дренаж зоналары аша үзәкләштерелгән дренаж системасына сулар агымы һәм суларны утильлештерү балансы

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

2.2. Технологик дренаж зоналары белән оешмаган суларның (жир өстендә китерелгән калдыклы су) агымын бәяләү

Оешмаган агым - яңгыр, эретү һәм инфильтрация суы, канализация челтәре һәм корылмалары элементлары аша үзәкләштерелгән дренаж системасына керә.

Яңасала авыл җирлеге территориясендә канализация челтәрләре. Юл буендагы улаклар яңгыр дренажы буларак кулланыла

2.3 Биналар, корылмалар, корылмалар җиһазлары, кабул ителгән сулар өчен үлчәү җайланмалары һәм аларны коммерция исәпләүләрендә куллану турында мәгълүмат

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

2.4 Соңгы 10 ел эчендә технологик суларны утильлештерү зоналары һәм муниципалитет тарафыннан үзәкләштерелгән суларны утильлештерү системасына чистарту сулары балансының ретроспектив анализ нәтиҗәләре, җитештерү куәтенә кытлык зоналарын һәм запасларын күрсәтеп

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк..

2.5 Торак һәм шәһәр округлары үсешенә төрле сценарийларын исәпкә алып, ким дигәндә 10 ел дәвамында үзәкләштерелгән дренаж системасына чистарту сулары һәм технологик дренаж зоналары аша чистарту суларын фаразлау балансы.

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм җәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участокларда септуларга һәм септик танкларга ташлана.

Кечкенә торак пунктларда үзәкләштерелгән системалар төзү 1 куб метр чистарту суларының артык кыйммәт булуы аркасында экономик яктан отышлы түгел. Авыллар төрле модификацияләрдә көнкүреш суларын биологик һәм тирән чистарту өчен автоном корылмалар белән җиһазландырылырга мөмкин.

3 бүлек "Чиста сулар күләмен фаразлау"

3.1 Үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасына суларның фактик һәм көтелгән агымы турында мәғълүмат

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм жәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участокларда сепсулларга һәм септик танкларга ташлана.

Кечкенә торак пунктларда үзәкләштерелгән системалар төзү 1 куб метр чистарту суларының артык кыйммәт булуы аркасында экономик яктан отышлы түгел. Авыллар төрле модификацияләрдә көнкүреш суларын биологик һәм тирән чистарту өчен автоном корылмалар белән җиһазландырылырга мөмкин.

3.2 Үзәкләштерелгән дренаж системасы структурасын тасвирлау (оператив һәм технологик зоналар)

Хәзерге вакытта Яңасала авыл җирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк. Үзәкләштерелгән дренаж булмаганда, торак биналардан һәм ижтимагый биналардан агып торган сулар шәхси участокларда яки турыдан-туры түбән җирләрдә чокырларга һәм септик танкларга ташлана.

3.3. Чистарту корылмаларының кирәкле сыйдырышлыгын исәпләү, суларның фаразланган агымы, технологик суларны утильләштерү зоналары буенча сыйдырышлык дефициты (резерв) турындагы мәғълүматларга нигезләнеп исәпләү

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм жәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участокларда сепсулларга һәм септик танкларга ташлана.

3.4 Гидротехник режимнарны һәм үзәкләштерелгән дренаж системасы элементларының эш режимын анализлау нәтиҗәләре

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм жәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участокларда сепсулларга һәм септик танкларга ташлана.

3.5 Чиста суларны чистарту заводларының җитештерү куәтенең запасларын анализлау һәм аларның каплау өлкәсен киңәйтү мөмкинлеге

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм жәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участокларда сепсулларга һәм септик танкларга ташлана.

4 бүлөк "Үзөклөштөрөлгөн суларны утильлөштөрү системасы объектларын төзү, реконструкциялөү һәм модернизациялөү (техник яңадан жиһазлау) тәкъдимнөре."

4.1 Үзөклөштөрөлгөн суларны утильлөштөрү системасын үстөрү өчөн төп юнөлөшлөр, принциплар, максатлар һәм планлаштырылган күрсәткөчлөр

Үзөклөштөрөлгөн санитария булмаганда, булган һәм эшлөнгөн торак йортларның аерым хужаларына, шулай ук административ биначарга компакт тулы биологик чистарту заводларын кулланырга киңәш ителергә мөмкин. Көчкөнә торак пунктларда үзөклөштөрөлгөн системалар төзөлөшө 1 м чистарту бәясө артык зур булганга, экономикак яктан отышлы түгөл³ акция.

Хәзөргө бакча савытлары һәм дренаж танклары реконструкциялөнөргә һәм су үткөрми торган материаллардан ясалырга тиеш, шулай ук вентиляция күтөргөчлөр белән жиһазландырылырга тиеш.

Дренаж системасын яхшырту, санитар вәзгыятьне яхшырту, су объектларының пычануын кимөтү өчөн, торак пунктларны төрлө өлкөлөрдә көнкүрөш суларын биологик һәм тирән чистарту өчөн автоном корылмалар белән тәәмин итөргә кирәк. Чистарту һәм дезинфекциялөү нәтижәсөндә барлыкка килгөн сулар аерым хужалык территориясөн сугару өчөн кулланыла яки дренажга ташлана, һәм активлашкан балчык һәм балчык туфракка ашлама буларак куллану белән компостлаштыру өчөн кулланыла.

4.2 Чиста суларны утильлөштөрү схемаларын тормышка ашыру өчөн төп чаралар исемлегө, ел саөн бүлөнә, шул исәптән бу чаралар өчөн техник нигезлөр

Чиста суларны утильлөштөрү системасын үстөрү өчөн төрлө сценарийларны тормышка ашыру өчөн төп чаралар исемлегө 22 нчө таблицада китерөлгөн.

Таблица 22 - Су утильлөштөрү схемаларын тормышка ашыру өчөн төп чаралар

№ р/ р	Чараның исемө	Төмамлау вакыты (чирөк, ел)	Фаразланган бәя, мең сум.	Социаль- икътисади эффект, сөртү.
1	Төрлө модификациялөрдә көнкүрөш суларын биологик һәм тирән чистарту өчөн жирлө корылмалар урнаштыру (ЛОС)	2026-2040	1500.0	Әйлөнә-тирә мохиткә зарарлы эффектларны кимөтү

* - Капитал инвестициялөр бәясө НЦС 81-02-19-2025 «Коллекция № 19 нигезөндә киңәйтелгөн нигездә билгөлөнә. Шәһәр инфраструктурасы биначары һәм структуралары» һәм НЦС81-02-14-2025 «Коллекция № 14. Ачык һавада су һәм канализация челтөрлөрө». Су белән тәәмин итү системасын үстөрү проектларын

тормышка ашыруның төгэл бәйсе проект сметаларын эшлэгәндә ачыкланырга тиеш.

4.3 Су утильләштерү схемаларын тормышка ашыру өчен төп чаралар өчен техник нигезләр

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм жәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участокларда сесспулларга һәм септик танкларга ташлана.

Үзәкләштерелгән санитария булмаганда, булган һәм эшлэнгән торак йортларның аерым хужаларына, шулай ук административ биналарга компакт тулы биологик чистарту заводларын кулланырга киңәш ителергә мөмкин.

Дренаж системасын яхшырту, санитар вәзгыятьне яхшырту, су объектларының пычрануын киметү өчен, торак пунктларны төрле өлкәләрдә көнкүреш суларын биологик һәм тирән чистарту өчен автоном корылмалар белән тәмин итәргә кирәк. Чистарту һәм дезинфекцияләү нәтижәсендә барлыкка килгән сулар аерым хужалык территориясен сугару өчен кулланыла яки дренажга ташлана, һәм активлашкан балчык һәм балчык туфракка ашлама буларак куллану белән компостлаштыру өчен кулланыла.

4.4 Яңа төзелгән, реконструкциялэнгән һәм үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасының корылмаларын эшләтеп жибәрү өчен тәкъдим ителгән мәгълүмат

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм жәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участокларда сесспулларга һәм септик танкларга ташлана.

4.5 Диспетчерлык, телемеханикалаштыру системалары үсеше һәм дренаж үткәрүче оешмалар объектларында дренаж режимнары өчен автоматлаштырылган контроль системалары турында мәгълүмат

Яңасала авыл жирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

4.6 Торба үткәргечләрен (маршрутларны) торак пункт, торак пункт, чистарту суларын утильләштерү корылмалары төзү өчен планлаштырылган майданнарны урнаштыру һәм аларны аклау өчен маршрутларның тасвирламасы

Яңасала авыл жирлеге территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

4.7 Челтэрлэрнең куркынычсызлык зоналарының чикләре һәм характеристикалары, үзәкләштерелгән дренаж системасы структуралары

Яңасала авыл җирлегә территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

4.8 Үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасы объектларын урнаштыру өчен планлаштырылган зоналарның чикләре

Яңасала авыл җирлегә территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

5 бүлек "Үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасы объектларын төзү һәм реконструкцияләү чараларының экологик аспектылары."

5.1 Пычраткыч матдэләрне киметү планнарындагы чаралар, әйләнә-тирә мохитнең эффективлыгын күтәрү программалары, әйләнә-тирә мохитне саклау чаралар планнары турында мәгълүмат

Яңасала авыл җирлегә территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк..

5.2 Канализация калдыкларын утильләштерүдә экологик чиста ысуллар куллану турында мәгълүмат

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм җәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участкаларда сепсулларга һәм септик танкларга ташлана.

Канализация калдыкларын утильләштерү ысуллары алга таба проектлау этапларында эшкәртеләчәк.

6 бүлөк "Үзөклөштөрөлгөн суларны утильлөштөрү системасы объектларын төзү, реконструкциялөү һәм модернизациялөүгө капитал салу кирөклөгөн бөялөү."

Су утильлөштөрү схемаларын тормышка ашыру өчен төп чаралар исемлеге 23 нче таблицада китерелгөн.

Таблица 1 - Су утильлөштөрү схемаларын тормышка ашыру чаралары

№ р/р	Керелгөн объектларның исеме һәм исемлеге	Тикшерү вакыты	Сату бөясе, мең сум.										
			Барлы г.г.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035- ...г.
1	Социаль әһәмиятле объектлар янында, шул исәптән көнкүрөш суларын биологик һәм тирән чистарту өчен жүрле корылмалар урнаштыру	2026-2040	3500. 0			500. 0				500. 0			500.0

* - Капитал инвестицияләр бөясе НЦС 81-02-19-2025 «Коллекция № 19 нигезендә киңәйтелгән нигездә билгеләнә. Шәһәр инфраструктурасы биналары һәм структуралары» һәм НЦС 81-02-14-2025 «Коллекция № 14. Ачык һавада су һәм канализация челтәрләре». Су белән тәәмин итү системасын үстерү проектларын тормышка ашыруның төгәл бөясе проект сметаларын эшлөгәндә ачыкланырга тиеш.

Дренаж системасының сыйфатын һәм ышанычлылығын күтәрү чараларына капитал салу күләме, торак пунктның озак вакытлы үсешен исәпкә алып, якынча 1500,0 мең сум тәшкил итәчәк.

Капитал инвестицияләр бөясе якынча эксперт сметаларына, аналог корылмалары өчен консолидацияләнгән сметаларга һәм барлыкка килгән сыйдырышлык берәмлеге өчен берәмлек бөяләренә нигезләнеп билгеләнә. Projectәр проект өчен дизайн сметаларын эшлөгәндә, бөяләр ачыкланырга тиеш. Финанслауның төп чыганаклары

- милли бюджеттан акча;
- муниципаль бюджеттан акча;
- инвестиция программасы нигезендә тоташу өчен түләүләрдән алынган акча;
- тарифка инвестиция премиясенә карата алынган акча;
- кредит фондлары һәм муниципаль кредит;

- предприятиялэр, клиентлар - уйлап табучылар акчалары;
- законда каралган бүтэн чаралар.

7 бүлек "Үзәкләштерелгән суларны утильләштерү системасын үстерү өчен күрсәткечләрнең планлаштырылган кыйммәтләре."

Хәзерге вакытта торак пунктта үзәкләштерелгән канализация системасы юк; Аерым торак йортлардан һәм жәмәгать биналарыннан агып торган сулар шәхси участкаларда сепсулларга һәм септик танкларга ташлана. Сепсуллар һәм септик танклар су үткәрми торган дәрәжәгә ия түгел, бу туфрак һәм җир асты суларының пычрануына китерә.

8 бүлек "Үзәкләштерелгән канализация системасының хужасыз объектлары исемлегенә (ачыкланган булса) һәм аларны эшләргә вәкаләтле оешмалар исемлегенә."

Яңасала авыл җирлегенә территориясендә үзәкләштерелгән дренаж системасы юк.

Йомгаклау һәм тәкъдимнәр

Авыл торак пунктларын үстерүдә өстенлекле проблемаларның берсе - халыкны югары сыйфатлы эчә торган су белән тәмин итү, аны чишү сәламәтлеккә саклау, эш шартларын яхшырту, халыкның тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын яхшырту өчен кирәк. Яңасала авыл җирлегендә бүген су белән тәмин итү системалары канәгатьләнерлек хәлдә.

Су белән тәмин итү системаларын үстерүнең төп юнәлешләре:

- су кабул итү җиһазларын модернизацияләү.
- тузган су белән тәмин итү челтәрләрен реконструкцияләү;

Дренаж системаларын үстерүнең төп юнәлешләре:

- халык яшәгән җирләрдә көнкүреш суларын биологик һәм тулысынча чистарту өчен җирле корылмалар төзү.

Санитар һәм гигиена таләпләренә туры китереп эчә торган су белән тәмин итү чыганагын тәмин итү, яңа линияләр төзү һәм техник, санитар кертү ярдәмендә булган су белән тәмин итү системаларының эффективлыгын һәм ышанычлылыгын арттыру өчен биремнәр җыелмасы башкарырга киңәш ителә. чаралар, су кабул итү һәм транспорт системаларын үстерү.

Кечкенә торак пунктларда үзәкләштерелгән системалар төзү 1 куб метр чистарту суларының артык кыйммәт булуы аркасында экономик яктан отышлы түгел. Авыллар төрле модификацияләрдә көнкүреш суларын биологик һәм тирән чистарту өчен автоном корылмалар белән җиһазландырылырга мөмкин.

БЕЛЕШМӨЛӨР ИСЕМЛЕГЕ

1. 2011 елның 7 декабрендәге Федераль Закон № 416-ФЗ «Су белән тәэмин итү һәм санитария турында».

2. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 5 сентябрь, 13 сентябрь №782 «Су белән тәэмин итү һәм санитария схемалары турында»

3. СП 31.13330.2021 «Су белән тәэмин итү. Ачык челтәрләр һәм структуралар».

4. СП 30.13330.2012 «Эчке су белән тәэмин итү һәм биналарны канализацияләү».

5. СанПиН 1.2.3685-21 «Гигиена стандартлары һәм кешеләргә экологик факторларның куркынычсызлыгын һәм (яки) зарарсызлыгын тәэмин итү таләпләре».

6. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар саклау зоналары һәм предприятиеләрнең, структураларның һәм башка объектларның санитар классификациясе».

7. СП 129.13330.2019 «Ачык челтәрләр һәм структуралар. Су белән тәэмин итү һәм санитария».

Приложение 2 - Схема сетей водоснабжения с. Янга-Сале

Условные обозначения

- Узел, разветвление
- Потребитель
- Водонапорная башня
- Водопроводный колодец
- Источник водоснабжения (скважина, родник)
- ⬇ Насосная станция
- Участок водопроводной сети

Приложение 1 - Схема сетей водоснабжения д. Каенсар

